

Unde estimari ex ipoyisu certo potest.
Agrestia enim in aquatica couertebant.
et quecuq; erant natantia. in terrâ trá-
sibant. Ignis in aqua ualebat supra su-
am virtutē. et aqua extinguetis natu-
re obliuiscēbat. Flāme ecōtrario corru-
ptibiliū animalū nō vexauerūt carnes
coambulantū: nec dissoluebant illam
que facile dissoluebat sicut glacies to-
nam escā. In omnibus enim magni-
ficasti populū tuum dñe. et honorasti.
et nō desperisti. in omni tpe et in omni
loco assilens eis.

Explicit liber Sapiētie. Incipit p-
logus libri Jesu filij syrach qui Eccle-
siasticus appellatur.

Ultorū nobis et magnozū
p legē et pphetas alioq; q se
m cuti sunt illos sapia demon-
strata est: in qb oportet lau-
dare israel doctrine ⁊ sapiētie causa: qz
nō solū ipos loquentes necesse est esse
peritos: sed etiā extraneos posse et di-
skentes et scribentes doctissimos fier.
Zluus meus iesus postq; se amplius de-
dit ad diligentiā lectōis legis ⁊ ppheta-
rū ⁊ alioz libroz q nobis a parētib; no-
stris traditi sunt. uoluit et ipse scribere
aliqd hoz q ad doctrinā ⁊ sapiētiā. pti-
nent vt desiderātes discere et illoz piti-
fieri. magis magisq; attendāt aīo. et cō-
firmēt ad legitimā vitā. Hortor itaq;
venire vos cū beniuolentia. et attentio-
re studio lectionē facere. et veniā habe-
re in illis in quib; videmur sequentes
imaginē sapie. et deficere in verboz cō-
positōne. Nā deficiēt verba hebraica qñ
fuerint translata ad alterā linguā. Nō
aut solū hec: sed et ipa lex ⁊ pphete. cete-
raq; alioz libroz nō paruā habent dif-
ferentiā qñ inter se dicunt. Nā in octa-
uo et tricesimo anno tpi; ptolomei
euergetis regis postq; pueni in egyptū
et cū multū tpi; ibi fuisset. inueni ibi
libros relictos nō pue neq; cōtemnē-
de doctrine. Itaq; bonū et necessariū

putauit et ipse aliquā addere diligentia
et labore interpretandi libzū istum. et
multa vigilia attuli doctrinā in spacio
tpis ad illa que ad finē ducunt libzū
istum dare. et illis qui uolūt animū in-
tendere et discere quemadmodū opor-
teat instituire mores qui scōm legem
dñi. pposuerint vitā agere.

Explicit prologus. Incipit liber
Ecclesiasticus Capitulum I

Mis sapiē

tia a dño deo est. et cū
illo fuit temp. et est aī-
euū. Arenaz maris et
pluuie guttas et dies

seculi q̄s dinumerauit: Altitudinē ce-
li et latitudinē terre ⁊ pfundum abyssi
quis dimensus est. Sapiētiā dei pre-
cedentē omnia quis inuestigauit: Pri-
or omniū creata est sapiētia: et intelle-
ctus prudentie ab euo Fons sapiētie
verbū dei in excelsis. et ingressus illius
mandata eterna. Radix sapiētie cui res
uelata est. ⁊ astutias illius q̄s agnouit
Disciplina sapiētie cui reuelata est et
manifestata. et multiplicationē ingres-
sus illius quis intellexit: Unus est al-
tissimus. creator oim oipotēs. et rex po-
tens. et metuendus nimis: sedēs sup
thronū illi ⁊ dominās deus. Ipse crea-
uit illā in spiritu sancto. et vidit ⁊ dinu-
merauit ⁊ mensus est. Et effudit illam
sup oīa opera sua. et sup omnē carnem
fm datū suum. et prebet illā diligenti-
bus se. Timor dñi gloria et gloriatio ⁊
leticia ⁊ corona exultatōis. Timor dñi
delectadit cor. et dabit leticiā et gaudi-
um in longinē diez. Timentī dominū
bene erit in extremis. ⁊ in die defunctō-
nis sue benedicet. Dilectio dei honora-
bilis sapiētia: quibus autez apparuerit
in visu. diligunt eam. in visione et in
agnitione magnalium suozum. Initi-
um sapiētie timor domini. et cum si-
delibus in pulua cōcreatus est. et cum

Ecclesiasticus

electis feminis graditur. et cū iustis et fidelibus agnoscat. Timor dñi sciētie religiositas. Religiositas custodie et iustificabit cor: nocuitatē atq; gaudiū dabit. Timēti deū bñ erit. et in diebus solationis illius benedicef. Plenitudo sapie timere deū. et plenitudo a fructibus illi. Quem domū illi implebit a generatōibus. et receptacula a thesauris illi. Corona sapie timor dñi: replēs pacē et salutis fructū. et vidit et diuierauit eas. Ultraq; autē sunt dona dei. Scias et intellectu prudētie. sapia ppartief. et gloriā tenentiū se exaltat. Radix sapie est timere deū: et rami illi logeui. In thesauris sapie intellectus et scie religiositas execratio autē peccatoribus sapia. Timor dñi expellit peccatū. Nā q; sine timore est nō poterit iustificari: iracūdia enī aiositatis illius subuersio illi ē. Usq; in tēpus sustinebit paties. et postea redditio iocūditatis. Bonus sensus vsq; in tps abscedet verba illius. et labia multorū enarrabūt sensum illius. In thesauris sapie significatio discipline. execratio autē peccatori cultura dei. Fili cupiscēs sapiētiā cōserua iusticiā: et deus prebebit illā tibi. Sapia enī et disciplina timor dñi. et qd beneplacitū est illi fides et māfuetudo et adimplebit thesauros illius. Cōrum mar nō sis. et incredibilis timori dei: et ne accesseris ad illū duplici corde. Ne fueris hypocrita in aspectu hōim. et nō scādaliçeris in labijs tuis. Attēde in illis ne forte cadas et adducas ale tue in honorationē. et reuelet deus abscofa tua. et in medio sinagoge elidat te. qm̄ accessisti maligne ad dñm et cor tuū plēnū est dolo et fallacia. II

Illi accedens ad seruitutē dei:

f ita in iusticia et in timore: et ppara animā tuā ad tentationē

Depreme cor tuū et sustine: et inclina aurē tuam et suscipe verba intellectus et ne festines in tempus obductionis. Sustine tentationes dei: coniungere deo et sustine: vt crescat in nouissimo vita tua. Omne quod tibi applicatū fue-

rit accipe et in dolore sustine. et in humilitate tua patientiā habe: quoniā in igne pbatur aurū et argentū: hōies vero receptibiles in camino humiliatio nis. Crede deo et recuperabit te. et dirige viam tuā et spera in illā. Serua timorē illius: et in illo veterasce. Metuetes dominū sustinete misericordiā ei: et nō defleat ab illo ne cadatis. Qui timetis dominā credite illi: et nō euacuabit merces vestra. Qui timetis dominum sperate in illum: et in oblectationē veniet vobis misericordia. Qui timetis dñm diligite illū: et illuminabunt corda vestra: Respiciete filij nationes hōim et scitote: quia nullus sperauit in dño et cōfusus est. Quis enī pmanfit in mandatis eius et derelictus est? Aut quis inuocauit eū: et desperit illum? Quis pius et misericors est deus: et remittit in die tribulationis peccata. et ptektor est oibus exquirētibus se in veritate. Cle duplici corde. et labijs scelestis et manibus male facientibus: et peccatori terrā ingredienti duabus vijs. Cle dissolutis corde q nō credunt deo: et ideo non ptegent ab eo. Cle his qui pdiderunt sustinentiā: et qui dereliquerunt vias rectas: et diuerterunt in vias prauas. Et qd faciēt cū inspicere ceperit dñs? Qui timēt dñm nō erunt incredibiles verbo illius: et qui diligūt illū cōseruabunt verbū illi. Qui timēt dñm inquirunt que beneplacita sunt ei: et qui diligūt eum replebunt lege ipius. Qui timēt dominū preparabunt corda sua: et in cōspectu illius sanctificabunt aias suas. Qui timent dñm custodiūt mandata eius: et patientiā habebunt vsq; ad inspectionē illius: dicētes. Si penitentiā nō egerimus incidemus in manus dñi: et nō in manus hōim. Scdm enim magnitudinē illius sic et misericordia illius cū ipso est. III

Ilij sapientie ecclesia iustorum

f et natio illoꝝ obedientia et dilectio. Iudicius patris audite filij: et sic facite vt salui sitis. Deus enim

honorauit patrē in filijs. ⁊ iudiciū ma-
tris exquirens firmavit in filios. Qui
diligit deū exorabit p peccatis. ⁊ cōtine-
bit se ab illis. et in orōne dierū exaudie-
tur. et sicut qui thesaurizat: ita ⁊ qui ho-
norificat matrē suā. Qui honorat pa-
trem suū iocundabit in filijs: et in die
orōnis sue exaudiet. Qui honorat pa-
trem suū vita uiuet longiore. et q̄ obe-
dit p̄i refrigerabit matrē. Qui timet
dñm honorat parētes. et q̄li dñis serui
et his qui se genuerūt in opere ⁊ in ser-
mone et omni patientia. Honora patrē
tuū vt supueniat tibi benedictio a deo
et benedictio illi⁹ in nouissimo manet.
Benedictio p̄is firmat domos filioꝝ.
maledictio aut matris eradicat funda-
mēta. Ne glories in cōtumelia patris
tui: nō ei est tibi gloria sed pfusio. Glo-
ria enī hoīs ex honore p̄is sui: et dedec⁹
filij. pater sine honore. Fili suscipe sene-
ctam patris tui. et nō cōtristes eū in vi-
ta illius: et si defecerit sensu veniaz da.
et ne spernas eū in tua virtute. Elemo-
sina enī patris nō erit in obliuione.
Nam pro peccato matris restituet tibi
bonus: et in iusticia edificabit tibi et in
die tribulatōis cōmemorabit tui: et si-
cut i sereno glacies. soluent peccata tua
Male fame est qui derelinq̄t patrē.
et est maledictus a deo qui exaspat ma-
trē. Fili in māsuetudine opa tua pfice.
et sup hominū gloriā diligeris. Quāto
magnus es humilia te in oib: et coraz
deo inuenies gratiā: qm̄ magna poten-
tia dei soli⁹. et ab humilib: honorat. Al-
tiora te ne q̄sieris. et fortiora te ne scru-
tatus fueris. sed q̄ precepit tibi deus il-
la cogita semp. et in plurib: opib: eius
ne fueris curiosus. Nō est ei tibi neces-
sariū ea q̄ abscondita sunt videre oculis
tuis. In supuacuis reb: noli scrutari
multipliciter: et in plurib: ei⁹ opib: nō
eris curiosus. Plurima enī sup sensuz
hoim offensa sunt tibi. Multos enī sup
plantauit suspitio illoꝝ. et in vanitate
detinuit sensus illoꝝ. Cor durū ha-
bebit male in nouissimo. et qui amat

periculū: in illo p̄bit. Cor ingrediens
duas vias nō habebit successus: et pra-
uum cor in illis scandalicabit. Cor ne-
quā grauabitur in dolorib: et peccator
adiacet ad peccandū. Synagoge supbo-
rum nō erit sanitas: frutex enī peccati
eradicabitur in illis et nō intelligetur.
Cor sapiētis intelligetur in sapientia et
auris bona audiet cū oī ꝑcupiscentia sa-
pientiā. Sapiēs cor et intelligibile ab-
stinebit se a peccatis: et in opib: iusticie
successus habebit. Ignē ardentē extin-
guit aqua. et elemosyna resistit pecca-
tis. et deus prospector est eius qui red-
dit gratiam. Meminit in posterum. et
in tempore casus sui inueniet firmamē-
tum.

III

Fili elemosynā pauperis ne de-
fraudes. ⁊ oculos tuos nec trās-
uertas a paupe. Animā esunē-
tem ne despereris. et nō exasperes pau-
perē in inopia sua. Cor inopis ne affli-
xeris. et nō p̄trahas datū angustianti.
Rogationē cōtribulanti ne abijcias: ⁊
nō auertas faciē tuam ab egeno. Ab in-
ope ne auertas oculos tuos p̄pter iram
et nō relinquant querentib: tibi retro
maledicere. Maledicētis enī tibi in a-
mantudine aie exaudiet deprecatio il-
lius: exaudiet aut eū qui fecit illuz. Cō-
gregationi pauperū affabile te facito. ⁊
p̄el sbytero humilia aiām tuam. et ma-
gnato humilia caput tuū. Declina pau-
peri sine tristitia aurē tuā. et redde de-
bitum tuum. ⁊ responde illi pacifice in
mansuetudine. Libera eum qui iniuri-
am patit de manu sapbi. et nō acide fe-
ras in anima tua. In iudicādo esto pu-
illis misericors vt pater. et p̄ viro ma-
tri illoꝝ. et eris tuvelut filius altissi-
mi obediens: et miserebitur tui magis
q̄ mater. Sapientia filijs suis vitam
inspirat: et suscipit inquirentes se. et p̄-
ibit in via iusticie. Et qui illam diligit
diliget vitam. et qui vigilauerint ad il-
lam: complectentur placorem eius.
Qui tenuerint illam: vitam hereditas-
bunt. et quo introibit benedicet deus.

Ecclesiasticus

Qui seruiunt ei obsequētes erūt san-
cto: et eos qui diligūt illam. diligit deus
Qui audit illam iudicabit gētes. et q̄
incuetur illam. permanebit cōfidens.
Si crediderit ei hereditabit illā. et erūt
in cōfirmatione creature illoꝝ: qm̄ in
tentatōe ambulat cum eo. et in primis
eligit eū. Timorē et metum et pbatio-
nem inducet super illum: et cruciabit
illū in tribulatione doctrīne sue donec
tentet eum in cogitatōe. b̄ suis: et cre-
dat aīe illius. Et firmabit illū et iter ad-
ducet directum ad illū et letificabit illū
et denudabit abscoīsa sua illi. et thesau-
risabit sup̄ illum scientiā et intellectus
iusticie: Si autē oberrauerit dereliquet
eum: et tradet eū in manus inimici sui.
Fili cōserua tempus: et deuita a malo.
Pro aīa tua ne cōfundaris dicere verū
Est enī cōfusio adducens peccatum: et
est cōfusio adducēs gloriā et gratiā.
Ne accipies faciē aduersus faciē tuā
nec aduersus aīam tuā mendaciū. Nec
reuereris primū tuū in casu suo: nec
retineas verbū in tempore salutis: Nō
abscondas sapiāz tuā in decore tuo. In
lingua enī sapiētia dinoscif. et sensus et
scia et doctrina in verbo sensati: et firma-
mentū in opibz iusticie. Nō cōtradicas
verbo veritatis villo mō: et de mēdacio
ineruditōnis tue cōfundere. Nō cōfun-
daris p̄steri peccata tua. et ne subijci-
as te omni hōi p̄ peccato. Noli resistere
p̄tra faciē potētis: nec coneris p̄ictū sul-
minis. Pro iusticia agonisare p̄ aīa tua
et vsqz ad mortē certa p̄ iusticia: et deus
expugnabit p̄ te inimicos tuos. Noli ci-
tatus eē in lingua tua. et iutilis et remis-
sus in opibz tuis. Noli esse sic leo in do-
mo tua: euerterēs domesticos tuos: et op-
primēs subiectos tibi. Nō sit porrecta
man⁹ tua ad accipiendū et ad dandum
collecta.

V
Noli attēdere ad possessiones
inimiqz: et ne dixeris. est mihi suf-
ficiēs vita. Nihil enī p̄derit in
tpe vindicte et obductōis. Ne seq̄ris in
fortitudine tua p̄cupiscentiā cordis tui:

et ne dixeris. Quō potui: aut quis me
subijciet p̄pter facta mea: De⁹ enī vin-
dicās vindicabit. Ne dixeris. Peccavi.
et qd̄ mihi accidit triste: Altissim⁹ enī
est patiel redditor. De p̄piciato peccato
noli esse sine metu: neqz addicias pec-
catū sup̄ peccatū et ne dicas. Miseratio
dñi magna est: multitudis pctōꝝ meo-
rū miserebit. Misericordia enī et ira ab
illo cito primāt: et i peccatores respicit
ira illi. Nō tardes cōuerti ad dñm: et
ne differas de die in diē. Subito enī ve-
niet ira illi: et in tpe vindicte disp̄det
te. Noli anxius esse in diuitijs iniustis
nō enī p̄derunt tibi in die obductōis
et vindicte. Nō ventiles te in omnem
uentum. et nō eas in omnē viam. Sic
enim omnis peccator p̄batur in dupli-
ci lingua. Esto firmus in via dñi: et in
veritate sensus tui et sciētia: et p̄sequa-
tur te verbū pacis et iusticie. Esto mā-
suetus ad audiendū verbū dei vt intel-
ligas: et cū sapiētia p̄feres responsuz ve-
rum. Si est tibi intellectus responde
primo: sin autē sit manus tua sup̄ os tu-
um: ne capiaris in verbo indisciplinato
et confundaris. Honor et gloria in ser-
mone sensati: lingua vero imprudētis
subuersio ē ipius. Nō appelleris susur-
ro in vita tua. et lingua mea ne capia-
ris et confundaris. Sup̄ surē enī est cō-
fusio et p̄nia: et denotatio pessima sup̄
bilinguē: susurratori autē odiū et inimi-
cicia et cōtumelia. Iustificā pusillū et
magnum similiter.

VI
Noli fieri p̄ amico inimic⁹ pri-
mo. Improperitū enī et contu-
melia malus hereditabit. et o-
mnis peccator inuid⁹ et bilinguis. Nō
te extollas in cogitatōe aīe tue velut
taurus ne forte elidat virtus tua p̄ stul-
ticiā et folia tua comedat. et fruct⁹ tuos
perdat. et relinquaris velut lignū aridū
in heremo. Anima enī nequā dis-
perdet qui se habet. et in gaudiū inimi-
cis dat illum et deducet in fortē impio-
rū. Verbū dulce multiplicat amicos et
mitigat inimicos et lingua eucharie in

bono hōmine abundabit. Multi pacifi
ci sint tibi et cōsiliarius sit tibi vnus de
mille. Si possides amicū in tentatōe
posside eū. et ne facile credas ei teipm.
Est enī amicus s̄m tps suū: et nō per/
manebit in die tribulatōis. Et est ami/
cus qui cōuertitur ad inimicitā. et est
amicus qui odium et rixū cōuicia tenu/
dabit. Est aut amicus socius mens. et
nō pmanebit in die necessitat. Amic⁹
si pmanerit fixus erit tibi q̄si coequal.
et in domesticis tuis fiducialiter ager.
Si hūiliauerit se ptra te. et a facie tua
abscederit se: pmanimē habebis amici/
ciā bonā. Ab inimicis tuis separe. et ab
amicis tuis attēde. Amic⁹ fidelis pte/
ctio fortis: q̄ aut inuenit illuz: inuenit
thesaurū. Amico fideli nulla est cōpatio
et nō est digna ponderatio auri et argē/
ti ptra bonitatē fidei illius. Amic⁹ fide/
lis medicamentū vite et immortalitatis
et q̄ metuūt dñm inueniēt illū. Qui ti/
met deū eque habebit amiciciā bonā:
qm̄ s̄m illū erit amicus illi. Fili a iuue/
tute tua excipe doctrinam: et vsq; ad ca/
nos inuenies sapiāz. Quasi is q̄ arat et
q̄ semiat accede ad eā: et sustine bonos
fructus illi. In ope enī ipsius erigū
labozabis et cito edes de generatōibz
illius. Quā aspera ē nimū sapiā in do/
ctis hoibz: et nō pmanebit in illa excors
Quasi lapidis virtus pbatio erit in il/
lis: et nō demorabunt p̄icere illā. Sa/
pientia enī doctrine s̄m nomē est eius
et nō est multis manifesta. Quibz aut
cognita est. pmanet vsq; ad cōspectum
dei. Audi fili et accipe cōsiliū intelles/
ctus: et ne abijcias cōsiliū meū. In iuce
pedem tuum in cōpedes illius et in tor/
ques illius collum tuum. Subijce hu/
merū tuū et porta illā: et ne accidieris
vinctulis eius. In omni animo tuo ac/
cede ad illam. et in omni virtute tua cō/
ferna vias eius. Inuestiga illā et ma/
nifestabitur tibi: et cōtinens factus ne/
derelinquas eā. In nouissimis enī in/
uenies requiē in ea. et cōuertet tibi in/
oblectationem. Et erunt tibi cōpedes

eius in protectionē fortitudinis: et bas/
ses virtutis et torques illius in stolaz
glorie. Decor enī vite est in illa. et vinctu/
cula illius alligatura salutis. Stola glo/
rie indues eā. et coronā gratulatōnis
impones tibi. Fili si attēderis mihi. di/
sces eam: et si accommodaueris animuz
tuum sapiēs eris. Si inclinaueris au/
rem tuam excipies doctrinā: et si dile/
xeris audire. sapiēs eris. In multitudi/
ne p̄sbyteroz prudentiū ita. et sapiētie
illoz ex corde cōiungere: vt omnē nar/
rationem dei possis audire. et puerbia
laudis nō effugiāt a te. Et si videris sen/
satum euigila ad eum: et gradus ostio/
rum illius exterāt pes tuus. Cogitatū
tuū habe in preceptis dei: et in manda/
tis illius maxime assiduus esto. et ipse
dabit tibi cor: et cōcupiscentia sapiētie
dabitur tibi.

VII

Oli facere mala. et nō te appre/
hendet: discede ab iniquo et de/
ficiēt mala abs te. Fili non se/
mines mala in sulcis iniusticie: et non
metes ea in septuplū. Noli q̄rere ab ho/
mine ducātū: neq; a rege cat hedra ho/
nozis. Nō te iustifices ante deū: quoni/
am agnitor cordis ipse est: et penes regē
noli velle videri sapiēs. Noli q̄rere fieri
iudex nisi valeas virtute irrūpere iniq;
tates: ne forte extimescas faciē potētis
et ponas scandalū in agilitate tua. Nō
pecces in multitudine ciuitatis: nec te
immittas ī populū: neq; alliges dupli/
cia peccata. Nec enī in vno eris immu/
nis. Noli esse pusillanimis ī animo tuo
Exorare et facere elemosinā ne despici/
as. Ne dicas in multitudine muneruz
meoz respiciet deus: et offerēte me deo
altissimo munera mea suscipiet. Nō ir/
rideas hominē in amaritudine aīe: est
enī qui humiliat et exaltat circūspectoz
deus. Noli amare mendaciū aduersus
fratrē tuum neq; in amicum similiter
facias. Noli velle mentiri omne mēda/
cium: assiduitas enī illius non est bona
Noli verbosus esse in multitudine p̄s/
byterozum. et non iteres verbum in

Ecclesiasticus

oratione tua. **N**ō oderis laboriosa opa
 et rufficationē creatā ab altissimo. **N**ō
 te reputes in multitudine indisciplina
 torū. **M**emento ire quā nō tardabit. **M**u
 milia valde spūm tuū: quā vīdicta car
 nis impj. ignis et vermis. **N**oli p̄uari
 cari in amicū pecuniā differentez: neq;
 fratrē charissimū auro spreueris. **N**oli
 discedere a muliere sensata et bona quā
 sortitus es in timore dñi: gratia em̄ ve
 recūdie illius sup̄ aurū. **N**on ledas ser
 uum in veritate opantē: neq; mercena
 riū dante aiā suā. **S**eruus s̄esat? fit
 tibi dilect? q̄si aiā tua: et nō defraudes
 illū libertate. neq; inopem derelinquas
 illū. **D**ecora tibi sunt attende illis: et si
 sunt vtilia. p̄seuerent apud te. **F**ilij tibi
 sūt. erude illos. et curua illos a pueritia
 eoz. **F**iliē tibi sunt. serua corpus illarū
 et non ostendas hilarem faciē tuam ad
 illas. **T**rade filiā et grande opus feceris
 et homini sensato da illā. **M**ulier si ē ti
 bi s̄m aiā tuam. nō proiciēs illam. et
 odebili non credas te in toto corde tuo
Honora patrē tuū et gemitus matr̄is
 tue ne obliuiscaris. **M**emento quā nisi
 p̄ illos natus non fuisses: et retribue il
 lis quomodo et illi tibi. **I**n tota anima
 tua time dominū et sacerdotes illi? san
 ctifica. **I**n omni virtute dilige eum q̄
 te fecit et ministros eius ne derelinq̄s
Honora deum ex tota aiā tua et honori
 fica sacerdotes. et propurgate eum bra
 chijs. **D**a illis partem sicut mandatū ē
 tibi primitiarum et purgatiois. et de ne
 gligentia tua purga te cum paucis. **D**a
 tum brachiorū tuoz. et sacrificium san
 ctificationis offerens dño: et initia san
 ctorum: et pauperi porrige manū tuā
 vt p̄ficiatur. ppiciatio et benedictio tua
 gratia datus in cōspectu oīs viuentis.
 et mortuo nō phiteas gratiā. **N**ō desis
 plozantibus in cōsolatione. et cū lugē
 tibus ambula. **N**on te pigeat visitare
 infirmū: ex his enim in dilectōne fir
 maberis. **I**n omnibus operibus tuis
 memorare nouissima tua et in eternū
 non peccabis.

VIII

Non litiges cum hoīe potente:
 nē forte incidās in manū illius
Nō ptendas cū viro locuplete
 ne forte p̄tra te cōstituat litē tibi. **M**ul
 tos enim pdidit aurū et argentū. et vsq;
 ad cor regū extendit et cōuertit. **N**ō liti
 tiges cū hoīe linguato. et nō strues in
 ignē illi? ligna. **N**ō cōices hoī indocto:
 ne male de p̄genie tua loq̄s. **N**e despici
 as hoīez auertentē se a peccato: neq; im
 properes ei. **M**emento quā oēs in corru
 ptōe sum. **N**e sp̄nas hoīem i sua sene
 ctute. **E**tenī et nobis senescūt. **N**oli de
 mortuo inimico tuo gaudere: sciēs quā
 oēs morimur: et in gaudiū volum? veni
 re. **N**e despicias narrationē p̄sbyteroz
 sapientiū. et in puerbjs eoz cōuersare
Ab ipis enim discēs sapiā et doctrinā in
 tellectus: et seruire magnatis sine q̄re
 la. **N**ō te pretereat narratio semoz: ipi
 enim didicerūt a p̄trib; suis. **Q**uā ab ipis
 discēs intellectū. et in tpe necessitatis
 dabis r̄sum. **N**ō incēdas carbonēs pec
 catoz arguēs eos. et ne incēdaris flam
 ma ignis pctoz illoz. **N**e p̄ faciē stes cō
 tumeliosi: ne sedeat q̄si infidiator ori
 tuo. **N**oli fenerari hoī fortiori te. q̄ si fe
 neraueris q̄si pditū habe. **N**ō spondeas
 sup̄ virtutē tuā: q̄ si sponderis q̄si re
 situēs cogita. **N**ō iudices p̄ iudicē: quā
 s̄m q̄ iustū est iudicat. **C**ū audace non
 eas in via: ne forte grauet mala suā te
Ipse enim s̄m voluntatē suā vadit: et si
 mul cū stulticia ipius peries. **C**ū iracū
 do nō facias rixam: et cū audace nō eas
 in desertū. quā quasi nihil est ante illuz
 sanguis. et vbi nō est adiutorū elider
 te. **C**ū fatuis cōsiliū nō habeas. nō enim
 poterūt diligere nisi q̄ eis placet. **C**orā
 extraneo ne facies cōsiliū nescis enim qd
 pariet. **N**ō omni homini cor tuū mani
 festes. ne forte infert tibi gratiā fallam
 et cōuitietur tibi.

IX

Non celes mulierē fin? tu: ne
 nē ostendat sup̄ te maliciā doctri
 ne nequā. **N**ō des mulieri pote
 statem aiē tue: ne ingrediatur in vir
 tute tua et confundaris. **N**e respicias

mm oo

mulierē multiuolam: ne forte iucidas
in laqueos illius. Cum saltatrice ne as-
fiduus sis nec audias illam: ne forte pe-
reas in efficacia illius. Virginē ne aspici-
as: ne forte scādaliçeris in decore illi?
Ne des fornicarijs aiām tuā in vllō: ne
pdas te et hereditatē tuā. Noli circūspi-
cere in vicis ciuitatis: nec oberraueris
in plateis illius. Auerte faciē tuā a mu-
liere compta: et ne circūspicias speciem
alienā. Propter speciē mulieris multi-
pierunt. et ex hoc concupiscentia. quasi
ignis exardescit. Dis mulier q̄ est for-
nicaria q̄si stercus in via ab oibz p̄tereū-
tibz cōcubicabit. Speciē mulieris alieni
multi ammirati. reprobi facti sūt: collo-
quium enī i illius quasi ignis exardescit
Cū aliena muliere ne sedeas omnino
nec accumbas cū ea sup cubitū. et non
alterceris cū illa in vino. ne forte decli-
net cor tuū in illā et sanguine tuo laba-
ris in pditionē. Ne derelinqs amicum
antiquū: nouus enī nō erit similis illi.
Vinam nouū amicus nouus. Cetera
scat: et cū suauitate bibes illud. Nō ce-
les gloriā et opes peccatoris. nō enī scis
que futura sit illius subuersio. Nō pla-
ceat tibi iniuria iniustoz: sciēs qm̄ vsq̄
ad inferos nō placebit impius. Lōge
abesto ab hoīe potestātē habente occidē-
di. et non suspicaberis timorē mortis.
Et si accesseris ad illū noli aliquid cō-
mittere: ne forte auferat vitā tuā. Lō-
munionē mortis scito qm̄ in medio la-
queoz ingrediens. et sup dolentiū ar-
ma ambulabis. Scdm̄ virtutē tuā ca-
ue te a primo tuo. et cū sapientibz et pru-
dentibz tracta. Viri iusu sint tibi cōui-
ue. et in timore dei sit tibi gloriatio. et
in sensu sit tibi cogitatus dei. et oīs es-
narratio tua in preceptis altissimi. In
manu artificū opa laudabunt et princi-
pes ppli in sapiētia sermonis sui: in sen-
su vero seniorū verbū. Terribilis est in
ciuitate sua hō linguolus: et temerari?
in verbo suo odibilis erit. X
Elder sapiens iudicabit pplm̄
luum et principatus sensati sta-

bilis erit. Scdm̄ iudicem populi sic et
ministri eius. et qualis rector est ciuita-
tis: tales et inhabitātes in ea. Rex infi-
piens perdet populū suum. et ciuitates
inhabitabunt per sensum prudentium
In manu dei potestas terre. et execra-
bilis omnis iniquitas gentium. et yri-
lem rectorē suscitabit in tempus sup
illā. In manu dei potestas hominis. et
sup faciē icribit imponet honorē suum.
Omnis iniurie p̄ami ne memineris:
et nihil agas in opibus iniurie. Odibi-
lis corā deo est et hoibz supbia. et execra-
bilis omnis iniquitas gentiū. Regnū
a gente in gentē transferet p̄pter iniusti-
cias et iniurias et cōtumentias ac diuer-
sos dolos. Auaro autem nihil est sceles-
tius. Quid supbis terra et canis: nihil
est iniquius q̄ amare pecuniā. Hic enī
et animā suā venalē habet: qm̄ in vita
sua piccit intima sua. Dis potentatus
breuis vita: languoz plixoz grauat me-
dicum. Breuem languorē precidit medi-
cus: sicut et rex hodie est et cras morie-
tur. Cum enim morietur homo heredita-
bit serpentes et bestias et vermes. In-
itium supbie hoīs apostatare a deo: qm̄
ab eo qui fecit illum recessit cor ei: qm̄
initium oīs peccati est supbia. Qui te-
nuerit illaz adimplebit maledictis. et
subuertet eum in finem. Propterea ex
honorauit dñs cōuentus maloz: et de-
struxit eos vsq̄ in finē. Sedes ducum
supboz destruxit deus. et sedere fecit mi-
tes p̄ eis. Radices gentiū supbarū are-
fecit deus et plantauit humiles ex ipis
gentibz. Terras gentiū euertit dñs. et
pdidit eas vsq̄ ad fundamentū. Arefe-
cit deus et ipis et dispdidit eos. et cessa-
re fecit memoriā eozū a terra. Memori-
riā supboz pdidit deus et reliquit meo-
riā humilium sensu. Nō est creata hoibz
supbia: neq̄ iracūdia nationi mulierū.
Semē hoīm honorabit h̄ qd̄ timet de-
um: semē aut hoc exhorozabit qd̄ prete-
rit mandata dñi. In medio fratru re-
ctor illoz in honore: et qui timet dñm
erūt in oculis illi? Gloria diuini bono-

ratorū et pauperū timor dei est. Nō de
spicere hōiem iustū paupere: et nō ma/
gnificare virū peccatorē diuite Magn⁹
est iudex et potes est in honore: et nō est
maior illo qui timet deū. Seruo sen-
to libero seruiet: et vir prudēs et disci-
plinatus nō murmurabit corrept⁹: et in-
scius nō honorabit. Noli extollere te i
faciēdo ope tuo: et noli cunctari in tpe
angustie. Melior est qui operat⁹ et abun-
dat in oibus q̄ q̄ gloriat⁹ et eget pane.
Fili in mansuetudine serua aiām tuā:
et da illi honore p̄m meritū suū. Pec-
cantē in aiāz suā q̄s iustificabit⁹: Et q̄s
honorificabit exb̄norante animā suā.
Pauper gloriat⁹ per disciplinam et ti-
morem suum: et est homo qui honorifi-
catur p̄pter substantiā suam. Qui autē
gloriarur in pauprate quātomagis in
substantia. Et qui gloriat⁹ in substantia:
paupertate vereatur.

XI

Apertia humiliati exaltabit ca-
put illius: et in medio magna/
torū p̄sedere illū faciet. Nō lau-
des virū in specie sua: neq̄ sp̄nas hōiez
in viso suo. Breuis in volatib⁹ apis. et
ignitū dulcoris habet fruct⁹ illius. In
vilitate ne gloriaris vnq̄: nec in die ho-
noris tui extollar⁹. Quā mirabilia opa
altissimi soli⁹: et gloriola et abscoḡa et in-
uisa opa illius. Multi tyrāni sederūt i
throno: et i suspicabilis portauit diade-
ma. Multi potētes oppressi sunt vali-
de. et gloriofi traditi sunt in man⁹ alte-
rorū. Multiq̄ interrogas ne vitu peres
quenq̄. et cū interroga ueris: corripe iu-
ste. Multiq̄ audias. ne rīdeas verbū et
in medio tenoz ne adijcias loq̄. De ea
re q̄ te nō molestat. ne certaris: et i iudi-
cio peccantiū ne cōsistas. Fili ne i mul-
tis sint act⁹ tui. et si diues fueris nō es-
ris immunis a delicto. Si enī secutus
fueris nō apprehēdes: et nō effugies si p̄-
curreris. Est hō laborās et festinās et do-
lēs impi⁹ et tātomagis nō abundabit. Est
hō marcid⁹ egēs recuperat de. plus de-
ijciēs virtute: et abundās pauprate. et
ocul⁹ dei respexit illū in bono: et erexit eū

ab humilitate ip̄ius: et exaltauit caput
e⁹ et mirati sūt i illo multi et honoraues-
rūt deū. Bona et mala vita et mors: pau-
peritas et honestas: a deo sunt. Sapia di-
sciplina et scia legis apud dñm: dilectio
et vie bonoz apud ip̄m. Error et tenebre
peccatorib⁹ cōcreata sunt: q̄ autē exultāt
in malis: p̄sencūt in malo. Datio dei
p̄manet iustis. et p̄fect⁹ illius successus
habebit meternū. Est q̄ locupletat⁹ p̄ce
agendo: et hec est p̄s mercedis illius in
eo q̄ dicit: inueni requiē mihi. et nunc
maducato de bonis meis solus: et nescit
q̄ tps p̄treat illū et mors appropinq̄t
et relinquat oia alijs et moriat⁹. Sta in
testamēto tuo et i illo colloq̄re: et in ope
mādatoz tuoz veterasce. Ne māseris
in opib⁹ peccatoz. Cōfide autē in deo: et
mane in loco tuo. Facile est enī in ocu-
lis dei subito honestare paupere. Bene-
dictio dei in mercedē iusti festinat et in
honore veloci p̄cessus illius fructificat.
Ne dicas: qd est mihi opus? q̄ erūt mi-
hi ex b̄ bona: Ne dicas. Sufficiēs mihi
sum: et qd ex hoc pessimatoz. In die bo-
noz ne immemor sis maloz: et i die ma-
lorū ne immemor sis bonoz: qm̄ facile
est corā deo in die obitus retribuere v/
nicuiq̄ p̄m vias suas. Malicia ore obli-
uionē facit luxurie magne: et in fine ho-
minis denudatio opm̄ illius. An mor-
tem ne laudes hōiem quenq̄ qm̄ in fi-
lijs suis agnoscat vir. Nō oēm hōiez in-
ducas in domū tuā. multe enī sunt in-
fidie dolosi. Sicut enī eructāt p̄cordia
fetentiū: et sicut pdix̄ reducit in caueā:
et vt caprea in laqueū sic et cor suploz
et sicut p̄spectoz videns casum p̄mi
sui. Bona enī in mala cōuertēs infidia-
tur: et in electis imponet maculā. Ab-
scint illa ei vna auget ignis: et ab vno do-
loso auget sanguis: homo vero peccatoz
sanguini infidiatur. Attendit tibi a pe-
sifero: fabricat enim mala: ne forte in-
ducat sup te subannationē in p̄petuū
Admitte ad te alienigenam. et iuber-
tet te in turbine et abalienabit te a vjjs
proprijs.

XII

oo ij

I benefeceris scito cui feceris:
erit gratia in bonis tuis multa. Benefac iusto et inuenies retributionem magnam: et si non ab ipso certe a domino. Non est enim ei bene quod astutus est in malis, et elemosinas non danti: quoniam et altissimi odio habet peccatores, et miserus est penitentibus. Da misericordiam, et ne suscipias peccatorem et impijs et peccatoribus redde vindictam custodies eos in die vindicte. Da bono et non receperis peccatorem. Benefac humili: et non deturris impio. Prohibe panes illi dare: ne in ipso potetior te sit. Nam duplicia mala inuenies in omnibus bonis quecumque feceris illi, quoniam et altissimi odio habet peccatores, et impijs reddet vindictam. Non agnosceatur in bonis amicus, et non abscondatur in malis inimicus. In bonis viri inimici illius: in tristitia et in malicia illius amicus agnoscitur. Non credas inimico tuo in eternum. Sicut enim eramentum eruginat nequicia illius. Et si humiliatus vadat curuus, abijce animum tuum: et custodi te ab illo. Non statues illum penes te nec sedeat ad dexteram tuam ne conuersus stet in loco tuo, ne forte puerus in locum tuum inquirat cathedram tuam, et in nouissimo cognoscas verba mea, et in sermonibus meis stimuleris. Quis miserebitur incantatori a serpente percussio, et omnibus qui appropiatur bestijs. Sic et qui comitatur cum viro iniquo, et obuolutus est in peccatis eius. Una hora tecum permanebit. Si autem declinaueris non iuportabit. In labijs suis indulcat inimicus, et in corde suo insidiat ut subuertat te in foueam. In oculis suis lachrymas inimicus: et si inuenierit tempus non satiabitur sanguine, et si incurrerint tibi mala inuenies eum illic priorem, et quasi adiuuans suffodi et plantas tuas, caput suum mouebit et plaudebit manu, et multa susurrans commutabit vultum suum.

XIII

Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea, et qui communicauerit superbo induet superbiam. Modus super

se tollit qui honestiori se communicat. Et ditionem te ne socius fueris. Quid communicabis cacabo ad ollam. Quoniam enim se colliserint confringetur. Diues iniuste ager et fremebit: pauper autem letus tacebit. Si largitus fueris assumet te, et si non habueris derelinquet te. Si habes conuiuium et tecum et euacuabit te, et ipse non dolebit super te. Si necessarius illi fueris, supplantabit te et subridens spernabit narrans tibi omnia bona et dicet: quid opus est tibi et confundet te in cubis tuis, donec te exanniat bis et ter, et in nouissimo deridebit te. Postea videns derelinquet te et caput iuum mouebit ad te. Humiliate deo: et expecta manus eius. Attende ne seductus in stulticia humiliaris. Poli esse humilis in sapia tua, ne humiliatus in stulticiam seducaris. Aduocatus a potetioze discede, ex hoc enim magis te aduocabit. Ne improbus sis ne impingaris, et ne longe sis ab eo: ne eas in obliuionem. Ne retineas ex equo loqui cum illo: nec credas multis verbis illius. Ex multa enim loquelia tentabit te et subridens interrogabit te de absconditis tuis: immittis animus illius, conseruabit verba tua et non peccet de malicia et de vinculis. Laue tibi et attende diligenter auditui tuo, quoniam cum subuersione tua ambulas. Audies vero verba illa quasi in somnis vide et vigilabis. Omnia verba tua dilige deum et inuoca illum in salute tua. Omne animal diligit simile sibi: sic et omnis homo proximum sibi. Omnis caro ad similem sibi coniunget et omnis homo filii sui sociabitur. Si communicabit lupus agno aliquid: sic peccator iusto. Que conuocatio sancto homini ad canem: aut quod per bona diuiti ad pauperem. Venatio leonis onager in heremo: sic et pasua diuitum sunt pauperes. Et sicut abominatio est superbo humilitas: sic et execratio diuitis pauper. Diues commotus confirmat ab amicis suis humilis autem cum ceiderit expellet et a notis, diuiti decepto multi recuperatores. Locutus est superba et iustificas

Ecclesiasticus

uerūt illū. Humilis deceptus est: insu-
per et arguit. Locutus est sensate et nō
est datus ei locus. Dives locut' est et
oēs tacuerūt. et verbū illius vsq; ad nu-
bes pducent. Paup' locut' est et dicit.
Quis est hic? Et si offenderit: subuer-
tent illū. Bona ē suba cui nō est pctm̄
in p̄cia. et neq;ssima paup̄tas in ore ip̄ij
Lobis immutat facie illi' siue in bo-
na siue in mala. Uesigiū cordis boni et
facie bonā d.fficue iuuenies et cū labore.

Capitulum vii q̄ nō est la XIII

b pius uerbo ex ore suo. et nō ē sti-
mulatus in tristitia delicti. Fe-
lix q̄ nō habuit animi sui tristitiā: et nō
excidit ab spe sua. Uiro cupido et tena-
ci sine rōe est substantia: et hōi liuido ad
qd̄ aurū: Qui aceruat ex aīo suo iūlte
a: ijs p̄gregat. et in bonis illi' alius luxu-
riabit. Qui sibi neq; est: cui alij bonus
erit. et nō iocundabit i bonis suis. Qui
sibi inuidet. nihil est illi nequius. et hec
redditiō est malicie illi'. Et si bñfecerit
ignorāter et nō uolēs facit. et in nouis-
simo manifestat maliciā suā. Nequā ē
oculus liuidi. et auertēs facie suā. et de-
spiciēs aīaz suā. Insatiables oculi' cu-
pidi in parte iniquitatis: nō satiabit' do-
nec cōsumit arefaciēs animā suā. Ocu-
lus malus ad mala. et nō satiabit' pane
indigens. et in tristitia erit super men-
sam suā. Fili si habes benefac tecum. et
deo dignas oblationes offer. Nemo
est qm̄ mors nō tardat. et testamentū
inferoz: qz demonstratū est tibi. Testa-
mentū enī huius mūdi morte moriet.
Ante mortē bene fac amico tuo. et s'm
vires tuas expozrigēs da paupi. Nō de-
frauderis a die bono: et particula bone
diei nō te pretereat. Nōne alijs relin-
ques dolores et labores tuos? In diui-
sione sortis da et accipe et iustifica ani-
mam tuā. Ante obitum tuū opare iu-
sticiā: quoniā nō est apud inferos inue-
nire cibum. Omnis caro sicut fenū ve-
terascet. et sicut foliū fructificās in ar-
bore viridi. Alia generant' et alia uerjciū-
tur: sic generatio carnis et sanguinis

alia finit' et alia nascitur. Omne opus
corruptibile in fine deficiet: et qui illud
opatur ibit cū illo. Et omne op' electū
iustificabit: et qui opatur illud honora-
bitur in illo. Beatus vir qui in sapien-
tia morabit'. et qui in iusticia sua medi-
tabitur. et in sentiu cogitabit circumspe-
ctionē dei. Qui cogitat vias illi' in cor-
de suo. et in absconsis suis intelligens
vades post illā quasi inuestigator: et in
vys illius cōsistens. Qui respicit p̄ fe-
nestras illius: et in ianuis illius audiēs
Qui requiescit iuxta domū illius. et in
parietibus illius figēs palū. Statuet
casulam suā ad manus illius. et requie-
scent in carula illius bona p̄ eū. Stra-
tuet filios suos sub regmine illi' et sub
ramis eius morabitur. Proteget sub
regmine illius a feruore. et in gloria ei'
requiescet.

XV

Qui timet deum faciet bona: et

q qui cōtinens est iusticie appre-
hendet illā: et obuabit illi qua-
si mater honorificata et quasi mulier a
virginitate suscipiet illuz. Libabit illū
pane vite et intellectus. et aqua sapien-
tie salutaris potabit illū. Et firmabitur
in illo et nō flectetur. et continebit illū
et nō confundetur: et exaltabit illum
apud p̄imos suos. Et in medio eccle-
sie aperiet os eius. et adimplebit eum
spiritu sapiētie et intellectu: et stola glo-
rie vestiet illum. Jocunditatem et exul-
tationem thesaurizabit super illum. et
nomine eterno hereditabit illum. Ho-
mines stulti nō apprehendent illā: et ho-
mines sensati obuabūt illi. Homines
stulti nō videbunt eam: longe enī abest
a superbia et dolo. Uiri mendaces non
erūt illius memores. et viri veraces in-
uenient in illa et successuz habebūt vsq;
ad inspectionē dei. Nō est speciosa laus
in ore peccatoris quia nō est a dño mis-
sus: quoniā a deo profecta est sapientia
Sapientie enim dei affabit laus. et in
ore fidei abundabit. et dñator dabit
eā illi. Non dixeris per deum abest: que
enim odit ne feceris. Nō dicas. ille me

implanauit: nō enī necessarij sunt ei hō
mines impij. Omne excrementū er/
roris odit dñs et nō erit amabile timē
tibus eum. Deus ab initio constituit ho
minē: et reliquit illū in manu consilij
sui. Adiecit mandata et pcepta sua. Si
uolueris mādata conseruare: cōserua/
bunt te: et in ppetuū fidem placitā ser
uare. Apposuit tibi aquā et ignē: ad qd
uolueris porrigere manū tuā. Ante homi
nem vita et mors: bonū et malū. Qd
placuerit ei dabit illi. qm̄ multa sapien
tia dei. et fortis in potētia: vidēs oēs si
ne intermissione. Oculi dñi ad timen
tes eū. et ipse agnoscit oēm operā hoīs.
Remini mādauit impie agere et nemi
ni dedit spaciū peccandi. Nō enī cōcupi
scit multitudinem filioꝝ infidelium et
inutilium.

XVI
n Et cōsideris in filijs impijs si
multiplicent. nec oblecteris su
per ipos si nō est timor dei in illis. Nō
credas uite illoꝝ. et ne respereris in labo
res eoz. Melior est enī vnus timēs de
um: q̄ mille filij impij. Et utile est mo
ri sine filijs q̄ relinquere filios impios
Ab vno sensato inhabitabit patria. et a
tribus impijs deseret. Multa talia vidit
oculus meus: et fortiora hoꝝ audiuit au
ris mea. In sinagoga peccantiū exarde
bit ignis et in gente incredibili exarde
scet ira. Nō exorauerūt p peccatis suis
antiqui gigantes. qui destructi sunt cōfi
dentes sue virtuti. et nō pepcit peregri
nationi illoꝝ: sed percussit eos et execrat⁹
est eos p supbia verbi illoꝝ. Nō miser
tus est illis gentē totā pdens et extollē
tem se in peccatis suis. Et sicut sexcen
ta milia peditū q̄ pgregati sunt in duri
cia cordis sui. et si vnus fuisset ceruica
tus mirū si fuisset immunis. Misericor
dia enī et ira est cū illo: potēs exoratio
et effundens irā. Scdm̄ misericordiā
suā. sic correctio illius: hoiez fm̄ opera
sua iudicat. Nō effugiet in rapina pec
cator. et nō retardabit sufferētia mise
ricordiā facietis. Dis mīa faciet locoz
vnicuiq̄ fm̄ meritū opm̄ suorū. et fm̄

intellectū peregrinationis ipius. Nō di
cas. A deo abscondar. et ex summo q̄s
mei memorabit. In p̄lo magno nō a
gnoscat. Que est enī aīa mea in tā im
mensa creatura: Ecce celū et celi celoꝝ
abyssus et vniuersa terra et q̄ in eis sunt
in cōspectu illi⁹ cōmouebunt: mōtes fil
et colles et fundamēta terre. et cū cōspe
xerit illa de⁹ tremore cōcutient. Et in
oīb⁹ his insensatū est cor. et oē cor intel
ligit ab illo. et vias illius q̄s intelligit.
Et procella quā nec oculus vidit hoīs.
Nam plurima illius opa sunt in absco
fis: sed opa iusticie eius quis enuncia
bit: aut quis sustinebit. Rōge enī est te
stamentū a quibusdā. et interrogatio
hominū in plummatione est. Qui mi
norat corde cogitat inania. et vir impu
dens et errās cogitat stulta. Audi me fi
li et discite disciplinā sensus. et in verbis
meis attēde in corde tuo. et dicā in eq̄
tate disciplinā: et scrutator enarrare sa
pientiā. et in verbis meis attēde i corde
tuo. et dico in eq̄tate spūs: virtutes q̄s
posuit de⁹ in opa sua ab initio. et in veri
tate enuncio scientiā eius. In iudicio
dei opa ipius ab initio. et ab institutōe
hominū ipoz distinxit ptes illoꝝ: et
initia eoz in gentib⁹ suis. Quasi in
eternū opera illoꝝ: nec esurierūt nec la
borauerūt. et nō desiterūt ab operibus
suis. Vnusquisq̄ primum sibi non au
gustiabit vsq̄ in eternū. Nō sis incredi
bilis verbo illius. Post hec deus in ter
ram respexit et impleuit illā tonis suis
Anima autē omnis vitalis denunciant
ante faciē ipius: et in ipa iterum reuer
sio illoꝝ.

XVII
Eus creauit de terra hoīem. et
d fm̄ imaginē suā fecit illuz. Et
iterū cōuertit illū in ipam. et
fm̄ se vestiuit illum virtute. Numerū
dierum et tps dedit illi: et dedit illi pos
testatē eoz que sunt sup̄ terram. Posu
it timorē illi⁹ sup̄ oēm carnē. et diatus
est bestiarū et volatiliū. Creauit ex ipso
adiutorū sibi. p̄ filiū et linguā et ocu
los et aures et cor dedit illis excogitādi et

Ecclesiasticus

disciplina intellectus repleuit illos. Cre-
auit illis sciens spiritus: sensu impleuit cor
illoz. et mala et bona ostendit illis. Posuit
oculos ipoz super corda illorum ostendere
illis magnalia operum suorum ut nomen san-
ctificationis collaudent et gloriari in mi-
rabilibus illius ut magnalia enarrant
operum eius. Addidit illis disciplinam:
et legem vite hereditauit illos. Testame-
tum eternum constituit cum illis. et iusti-
ciam et iudicia sua ostendit illis. Et ma-
gnalia honoris eius vidit oculus illoz.
et honorem vocis audierunt aures illoz.
et dixit illis: attendite ab omni iniquo.
Et mandauit illis unicuique de primo-
luo. Et illoz coram illo sunt semper.
non sunt absconsi ab oculis ipsius. In
vnamquamque gentem proposuit rectorem. et
pars dei israel facta est manifesta. Et
omnia opera illoz velut sol in conspectu
dei. et oculi eius sine intermissione in-
spicientes in vultibus eorum. Non sunt abscon-
sa testamenta propter iniquitatem illorum
et omnes iniquitates eorum in conspectu dei.
Elemosyna viri quasi sacculus cum ipso:
et gratia hominis quasi pupillam conserua-
bit. et postea resurget et retribuet illis
retributionem unicuique in caput ipsorum
et conuertet in inferiores partes terre.
Penitentibus autem dedit viam iusti-
cie. et confirmavit deficientes sustinere
et destinavit illis sortem veritatis. Con-
uertere ad dominum et relinque peccata
tua. precare animum faciem domini et minue offen-
dicula. Reuertere ad dominum et auertere
ab iniusticia tua et nimis odito execra-
tionem. et cognosce iusticias et iudicia dei
et sta in sorte propositionis et orationis altissimi
mi dei. In presyade seculi sancti: cum vi-
uis et dantibus confessionem deo. Non de mo-
reris in errorem ipsorum animum mortem confiteri
Et mortuo quasi nihil perit confessio. Confite-
beris viuens: viuens et sancti profiteberis et lau-
dabis deum et gloriaberis in miserationibus
eius. Magna misericordia domini. et propitiationis illius
conuertentibus ad se. Acc enim omnia potest esse in
hominibus: quoniam non est immortalis filius hominis et
in vanitate malicie placuet. Quid lu-

cidius sole: et hic deficiet. Aut quod nequi-
us quam quod excogitauit caro et sanguis. et hoc
arguet. Virtutem altitudinis celi ipse con-
spicit. et oes homines terra et cinis. XVIII

Qui viuunt in eternum creauit omnia
q simul. Deus solus iustificabit
et manet inuictus rex in eternum.

Quis sufficiet enarrare opera illi. Quis
enim inuestigabit magnalia eius. Virtus est
autem magnitudinis eius quam enunciat
Aut quis adiciet enarrare misericordiam eius:
Non est minuere neque adicere: nec est
inuenire magnalia dei. Cum consumma-
uerit homo. tunc incipiet. et cum quieverit o-
perabitur. Quid est homo. et quod gratia illius. et
quod est bonum. aut quid nequam illius: Num-
merus dierum hominis ut multum centum an-
ni: quasi gutte aque maris deputati sunt
Et sicut calculus arene: sic exigui anni
in die eius. Propter hoc patiens est deus
in illis. et effundit super eos misericordiam suam.
Vidit presumptionem cordis eorum. quoniam ma-
la est et cognouit subuersionem illorum: quoniam
nequam est. Ideo adimpleuit propitiationem
in eis: et ostendit eis viam equitatis
Misericordia hominis circa primum suum: misericordiam
autem dei super omnem carnem. Qui misericordiam ha-
bet: docet et erudit quasi pastor greges
suum. Misereatur exapiens doctrinam misera-
tionis. et qui festinat in iudicium eius.
Fili in bonis non des querelam et in omni
dato non des tristitiam verbi mali. Nonne
ardorem refrigerabit ros: Sic et verbum
melius quam datum. Nonne ecce verbum super
datum bonum: Sed utraqque cum homine iustifi-
cato. Stultus acriter improperebit et
datus indisciplinati tabescere facit o-
culos. Ante iudicium para iusticiam tibi et animum
quod loquaris discere. An languorem adhibe
medicinam. et ante iudicium interroga te
ipsum. et in conspectu dei inuenies propitia-
tionem. Ante languorem humilia te: et in
tempore infirmitatis ostende conuersationem
tuam. Non impediaris orare semper et ne
veteris usque ad mortem iustificari: quoniam
merces dei manet in eternum. Ante ora-
tionem prepara animum tuum. et noli esse quasi homo
qui tentat deum. Memeto ire in die con-

summationis. et tps retributōis in cō
uersatione facies. Memeto paupertatis
in tpe abundantie. et necessitate paup
tatis die diuitiarū. A mane vsq; ad ve
sperā immutabit tps. et hec oia citata
in oculis dei. Homo sapiēs in omnib;
meuit: et in dieb; delictorū attendet ab
inertia. Dis astutus agnoscit sapiam
et inueniet eā dabit cōfessionē. Sen
sati in verbis et ipi sapiēter egerunt. et
intellerūt veritatē et iusticiā. et im
plozauerunt puerbia et iudicia. Post cō
cupiscentias tuas nō eas. et a volūta
te tua auertere. Si prestes aīe tue cō
cupiscentias eius faciet te in gaudium
inimicis tuis. Ne oblecteris in turbis
nec in modicis. Assidua ei est cōmissio
illoz. Ne fueris mediocris in cōtentio
ne ex fenore: et nō est tibi nihil in secu
lo. Eris enī inuidus aīe tue. XIX

Perarius ebrius nō locuple
o tabit. et q; spernit modica. pau
latim recidit. Cinū et mulieres
apostatare faciūt sapientes. et arguunt
sensatos. et q; se iungit fornicarijs erit
nequā. Putredor et vermes hereditabūt
illū: et extollet in exemplū maius. et tol
letur de nūero aīa eius. Qui credit ei
to leuis corde est et minorabit. et q; delin
quit in aīam suam insup habebit. Qui
gaudet iniquitate tenotabit. et q; odit cor
reptionē minuet vita. et q; odit loqua
citatē extiguit maliciā. Qui peccat i a
nimā suā: penitebit. et q; iocūdat i mali
cia: tenotabit. Ne iteres dōbū nequā et
durū et nō minoraberis. Amicorū inimico
noli narrare sensuz tuū. et si est tibi deli
ctū noli denudare. Audiet ei te et custo
diet ter q; si defendēs pctm̄ odiet ter sic
aderit tibi sp. Audisti dōbū aduersus p
rimū tuū pmoziat in te: vidēs qm̄ nō
te dirūpet. A facie verbi pcurit fatū? tā
q; gemit? ptus infantis. Sagitta inhi
ra femori canis: sic verbū in corde stul
ti. Corripe amicū: ne forte nō intellere
rit et dicat. nō feci. aut si fecerit: ne iterū
addat facere. Corripe prim. ne forte n̄
dixerit. et si dixerit: ne forte iteret. Cor

ripe amicū. sepe enī fit cōmissio: et non
oi verbo credas. Est q; labit lingua sua.
sed nō ex aīo. Quis est enī qui nō deli
qrit in lingua sua. Corripe primū aīq;
cōmineris. et da locū timori altissimi: qz
ois sapia timor dei. Et in illa timere de
um. et in oi sapia dispositio legis. Et nō
est sapia neq; tie disciplina: et nō est cogi
tatus lon? peccatorū prudētia. Est pru
dentie neq; tia. et in ipa execratio. et e in
sapiēs q; minuit sapia. Melior est homo
qui minuit sapia et deficiens sensu in ti
more dei: q; qui abundat sensu et trans
greditur legē altissimi. Est sollertia cer
ta et ipa iniqua. et est q; emittit verbum
certū enarrās veritatē. Et q; nequiter
hūiliat se et interiora ei? plena sunt do
lo: et est iustus q; se nimū submittit a
multa hūilitate: et est iustus q; inclinat
faciē suā. et fingit nō videre se qd; igno
ratū est. Et si ab imbecillitate viriū ve
tes peccare: si inuenerit tps malefaciē
di: malefaciet. Ervisu cognoscit vir. et
ab occurso faciei agnoscit sensatus. As
mictus corporis et risus dentiū. et in
gressus hōis enunciant de illo. Est cor
reptio mēdar in ira cōtumeliosi. et est
iudiciū qd; nō pbatur esse lonū et est ta
cens: et ipse est prudēs. XX

Clam lonū est arguere q; ira
q; sci et cōtentē in orōne nō phi
bere. Cōcupiscentia spadonis
deuiginauit iuueculā: sic q; facit pyim
iudiciū iniquū. Quā lonū est correptū
manifestare pniām: sic enī effugies vo
luntariū peccatū. Est tacens q; inuenit
sapiens: et est odibilis q; pcar est ad lo
quendū. Est aut tacēs et nō habens feri
sum loquere. et est tacens sciens tēpus
apri tps. Homo sapiēs tacebit vsq; ad
tempus. lasciuus aut et imprudēs nō
seruabit tps. Qui multis vtitur ver
bis: ledet animā suā. et qui potestātē fi
bi sumit iniuste odietur. Est pcessio in
malis viro indisciplinato. et est inuen
tio in detrimentū. Est datū qd; nō est
vtilē: et est datū cui? retributio duplex
Est ppter gloriā minoratio et est qui

ab humilitate leuabit caput. Est q̄ multa redimat modico pretio: et restituens ea in septuplū. Sapiēs in verbis seipm̄ amabilem facit: gratie aut̄ fatuorum effundentur. Datus insipientis nō erit utilis tibi: oculi enī illius septemplices sunt. Erigua dabit et multa improperebit, et apertio oris illius inflammatio est. Hodie fenerat quis, et cras experit et odibilis est homo hominū. Fatuo nō erit amicus et nō erit gratia in bonis illius. Qui enī edūt pane illius: false lingue sunt. Quoties et quāti iridebūt eū? Neq̄ enī quod habendus erat directo sensu distribuit, similiter et quod nō erat habendū. Lapsus false lingue quasi q̄ in pavimento cadēs: sic casus malorum festinatē venient. Homo acharis quasi fabula vana, et in ore indisciplinatorum assidua erit. Ex ore fatui reprobabitur parabola: nō enim dicit illam in tempore suo. Est qui verat̄ peccare p̄re inopia et in requie sua stimulat̄. Est qui p̄det aīam suam p̄re cōfusione, et ab im̄prudenti p̄sona perdet eam: persone autem acceptōne perdet se. Est qui p̄ cōfusione promittit amico, et lucratur eum inimicum gratis. Obprobriū nequam in homine mendacium, et in ore indisciplinatorum assidue erit. Potior vir q̄ assiduitas viri mendacis: perditionem autem ambulo hereditabūt. Nores hominū mendaciū sine honore, et cōfussio illorum cū ipsis sine intermissione. Sapiens in verbis p̄ducet seipm̄, et homo prudēs placebit magnatis. Qui operatur terram suā inaltabit aceruum frugū: et qui operatur iusticiā ipse exaltabitur, qui vero placet magnatis: effugiet et iniquitatē. Crenia et dona excecant oculos iudicū: et quasi murus in ore auertit correctōes eorum. Sapia absconsa, et thesaurus inuisus, q̄ utilitas in vtrisque. Melior est q̄ celat insipientiā suā: q̄ homo q̄ abscondit sapiam suā. **XXI**

Fili peccasti: nō adicias iterū.
sed et te pristinis deprecare vt tibi dimittant̄. Quasi a facie

colubae fuge peccata: et si accesseris ad illā suscipiet te. Dentes leonis dentes eius interficiēt aīas hominū. Quasi rompha bis acuta totis iniquitas: plaga illius non est sanitas. Obiurgato et iniurie annullabūt substantiā: et domus que nimis locuples est annullabit superbia: sic substantia superbi eradicabit. Deprecatio pauperis ex ore vtriusq̄ ad aures pueniet: et iudicij festinato adueniet illi. Qui odit correptionē refugium est peccatoris: et qui timet cōuertet ad cor suū. Notus a longe potens lingua audax: et sensatus scit labi se ab ipso, qui edificat domū suam impendijs alienis: quasi q̄ colligit lapides suos in hyeme. Stuppa collecta synagoga peccantium, et cōsummatio illorum flama ignis. Tilia peccantium cōplantata lapidibus: et in finem illorum inferi et tenebre et pene. Qui custodierit iusticiā continebit sensum eius: cōsummatio timoris dei sapientia et sensus. Nō erudietur: qui nō est sapiēs in bono. Est autē insipientia que abundat in malo: et nō est sensus, vbi est amaritudo. Sciētia sapiētis tanq̄ inundatio abundabit, et cōsiliū illi? sicut fons vite p̄manet. Cor fatui quasi vas cōfractū et omnē sapiētiam nō tenebit. Verbum sapiens quodcumq̄ audierit sciens laudabit et ad se adiciet: audiuit luxuriosus et displicebit illi, et p̄iciet illud post dorsum suū. Narratio fatui quasi sarcina in via. Nā in labijs sensati inueniet gratia. Os prudētis querit in ecclesia, et verba illius cogitantur in cordibus suis, tanq̄ domus exterriminata: sic fatuo sapia, et scia insensati inenarrabilia verba. Cōpedes in pedibus doctrina stulto: quasi vincula manuum super manū dexterā. Fatuo in risu exultat voce suā: vir autē sapiēs vix tacite ridebit. Ornamentū aureū prudētis doctrina et quasi brachiale in brachio dextro. Pes fatui facilis in domum proximi: et homo peritus cōfundetur a persona potētis. Stultus a fenestra respiciet in domū. Vir autē eruditus foris stabit. Sultricia

hōis auscultare p̄ ostiū: et prudēs gra-
uabit cōtumelia. Labia imprudentiū
stulta narrabūt: verba aut̄ prudentiū
statera ponderabunt. In ore fatuorū
cor illoꝝ. et in corde sapientiū os illoꝝ.
Dum maledicit impius diaboli: male
dicit ip̄e animā suā. Sufurro coinqui-
nabit animā suā. et in omnib; odietur
et q̄ pmālerit odiosus erit. tacit? et sen-
satus honorabitur.

XXII

In lapide luteo lapidat? est pi-
ger. et oēs loquent̄ sup̄ aspna-
tionē illius. De stercore tōū la-
pidatus est piger. et oīs q̄ tetigerit eū
excutiet manus. Cōfusio patris est de
filio indisciplinato. filia aut̄ fatua in de-
minoratōe fiet. Filia prudēs hereditas
viro suo: nā que pfundit in cōtumeliā
fit genitoris. Patrē et virum cōfundit
audax. et ab impijs non minorabit̄ ab
ytrūq; autē inhonorabitur. Musica in
luctu importuna narratio: flagella ⁊ do-
ctrina in oī tpe sapia. Qui docet fatuū
quasi q̄ conglutinat testā. Qui narrat
verbū nō audienti. q̄si q̄ excitat dormiē-
tem de graui somno. Quis dormiēte lo-
quitur q̄ enarrat stulto sapiam. et in fi-
ne narratōis dicit. Quis ⁊ hic? Sup̄
mortuū ploza: deficit enī lux ei? ⁊ supra
fatuū ploza: deficit enī sensu. Modicus
ploza sup̄ mortuū: qm̄ requirit. Neq̄si-
mi enī nequissima vita. sup̄ mortē fa-
tui. Luctus mortui septem dies: fatui
aut̄ et impij oēs dies vite illoꝝ. Cum
stulto ne multo loquaris. et cū insensa-
to ne abieris. Serua te ab illo vt non
molestiā habeas. et nō coinquinaberis
in peccato illi. De flecte ab illo. ⁊ inue-
nies requiē et nō accideris in stultici-
tia illi. Sup̄ plumbū quid grauabit̄
Et qd̄ illi aliud nomē q̄ fatuus. Arenā
et salē ⁊ massam ferri facili? est ferre: q̄
hōiem prudentē et fatuū et impiū. Si-
cut loramentū lignēū colligatū funda-
mento edificij nō dissoluet: sic et cor cō-
firmatū in cogitatōe consilij. Cogita-
tus sensati. in omni tempore vel metu
nō deprauiabit. Sicut ornat? arenosus

in pariete limpidō: et sicut palee in ex-
cellis. et cementsa sine impēta posita
faciem venti nō p̄manebunt sic et cor
timidū in cogitatōe stulti p̄tra impetū
timoris nō resistet: sic et cor trepidum
in cogitatōe fatui. oīm tpe nō metuet.
sed et qui in p̄ceptis dei p̄manet semp.
Pungēs oculū deducit lachrymas. et
qui pungit cor. pfert sensum. Intens
lapidē in volatilia deticiet illa: sic et qui
cōuiciat amico dissoluit amicitia. Ad a-
micū ⁊ si. pduxeris gladiū nō desperes.
est enī regressus ad amicū. Si aperue-
rit os triste: nō timeas. Est enī concor-
datio. excepto cōuicio et improprio et
supbia ⁊ mysterij reuelatōe ⁊ plaga do-
losa. In his oib; effugiet amicū. Fidē
posside cū amico in paup̄tate illius. vt
et in bonis illi? leteris. In tpe tribula-
tionis illius p̄mane illi fidelis: vt et in
hereditate illi? coheres sis. Ante ignē ca-
mini vapor ⁊ fumus ignis in altā sic et
ante sanguinē maledicta ⁊ cōtumeliet
mine. Amicū salutare nō cōfundaris.
A facie illius nō me abscondā. et si ma-
la mihi euenerint p̄ illū: sustinebo. Dis-
q̄ audiet cauebit se ab eo. Quis dabit
ori meo custodiā ⁊ sup̄ labia mea signa-
culū certū vt nō cada in ip̄is: et lingua
mea p̄dat me.

XXIII

Domine p̄ et dñator vite mee
d ne derelinqs me i cogitatu et
cōsilio eoz: nec finas me cade-
re i illa exprobratōne. Quis sup̄oīt in
cogitatu meo flagella ⁊ i corde meo do-
ctrinā sapie vt ignozat oib; eoz ⁊ p̄cat
mihi. et nō appareāt delicta eoz et ne
adincrescant ignozantie mee: et multi-
plicent̄ delicta mea. et peccata mea abū-
dent. ⁊ incidāt in cōspectu ad uerlariorū
meoz: ⁊ gaudeat inimicus meus. Dñe
p̄ ⁊ de? vite mee ne derelinqs me i cog-
gitatu illoꝝ. Extollentiā oculoꝝ meoz
ne dederis mihi. et oē desiderij auerte
a me. Aufer a me ventris ꝑcupiscētiās
et cōcubit? cōcupiscētie ne apprehen-
dant me. ⁊ anime irreuerenti ⁊ infrun-
te ne tradas me. Doctrinā oris audite

Ecclesiasticus

filij: qui custodierit illā nō periet labijs suis. nec scandalicabitur in opib; neq; simis. In vanitate sua apprehendit peccator. et supbus et maledictus scandalicabit in illis. Jurationi nō assuescat os tuū: multi enī casus in illa. Noctatio vero dei nō sit assidua in ore tuo. et noīb; sanctorum nō admiscearis: qm̄ nō eris immunis ab eis. Sicut enī seruus inter rogatus assidue. a liuore nō minuit sic oīs iurans et nominās: in toto a peccato non purgabit. Vir multū iurans implebit iniquitate. et nō discedet a domo illius plaga. Et si frustrauerit fratrem: delictū illi sup ipsū erit. et si dissimulauerit: delinquit dupliciter. et si in vacuū iurauerit nō iustificabit. Replebitur enī retributōne domus illius. Est et alia loquela cōtraria morti nō ueniat in hereditate iacob. Et enī a misericordibus oīa hec auferent. et in delictis nō voluptabūt. Indisciplinose loquele nō assuescat os tuū: est enī in illa verbū peccati. Memēto patris et matris tue. in medio enī magnatorū consistit. ne forte obliuiscatur te deus ī cōspectu illoꝝ. et assiduitate tua infatuatus improprium patiaris. et maluisses nō nasci: et diem natiuitatis tue maledicas. Homo assuetus in verbis improprij in omnib; dieb; suis nō erudiet. Duo genera abundant in peccatis. et tertū adducit irā et pditionē. Aīa callida q̄si ignis ardens nō extinguet donec aliqd glutiat. et hō nequā in ore carnis sue nō desinet donec incēdat ignē. Domini fornicario oīs panis dulcis: nō fatigabit transgrediens vsq; ad finē. Dis homo qui transgredit lectū suū cōtemnēs in aīam suā: et dicēs. quis me uidet tenebre circundāt me. et parietes cooperiūt me. et nemo circūspicit me quē vereor. Delictōꝝ meoꝝ nō memorabit altissimus et nō intellexit qm̄ oīa uidet oculi illius: qm̄ expellit a se timorē dei hōmō hōis timor. et oculi hōim timentes illum. et nō cognouit qm̄ oculi dñi multo plus lucidiores sunt sup solē. circū-

spicientes oēs vias hōim. et profundū abyssi: et hōim corda. intuētes ī absconditas ptes. Dño enī deo añq; crearent oīa sunt agnita: sic et post pfectū respicit oīa. Hic in plateis ciuitatis vindicabit. et quasi pullus equinus fugabit: et vbi nō sperauit apprehendet. Et erit dedecus oīb; eo q̄ nō intellexit timorē dñi. Sic et mulier oīs reliquēs virum suū et statuēs hereditatē ex alieno matrimonio. Primo ei ī lege altissimi incredibilis fuit. et scdo virū suū dereliquit. et ex alio viro filios statuit sibi. Hec in ecclesiā adducet: et in filios eius respiciet. Nō tradent filij eius radices. et rami ei nō dabūt fructū. Derelinquet in delictū memoriā eius: et dedecus illius nō delebit. Et agnoscet qui derelicti sunt qm̄ nihil melius est q̄ timor dei. et nihil dulci⁹ q̄ respicere in mādatis dñi. Gloria magna est seq dñm. longitudo enī dierū assumef ab eo.

XXIII

Apīetia laudabit aīam suā. et in deo honorabit. et ī medio ppli sui gloriabit. et in ecclesijs altissimi apiet os suū. et in cōspectu virtutū illius gloriabit. et in medio ppli sui exaltabit: et in plenitudine sancta admirabit: et in multitudine electoꝝ habebit laudē. et inter bñdictos bñdicet dicēs. Ego ex ore altissimi p̄dij: primogenita añ oēs creaturā. Ego feci ī cel vt ori⁹ res lumē indeficiēs et sic nebula tēxi oēs terrā. Ego ī altissimis habitauī. et thronus me⁹ in colūna nubis. Cyru celi circumui sola. et pfundū abyssi penetraui. et in fluctib; marū ābulauī et in oī fra steti. Et ī oī p̄loꝝ in oī gēte primatū habui et oīm excellētū et hūilū corda d̄tute calcaui. Et in his oīb; requiē q̄ fui. et in hereditate dñi morabor. Tūc p̄cepit et dixit mihi creator oīm. et q̄ creauit me requiē ī tabernaculo meo. et dixit mihi. In iacob inhabita et in isrl hereditare et ī electis meis mitte radices. Ab initio et añ seclā creata sū. et vsq; ad futurū sc̄lm nō desinā. et in habitatōne scā corā ip̄o

ministravi. Et sic in sion firmata sum
et in ciuitate sanctificata similiter requie
ui. et in hierusalē potestas mea. Et radi
caui in populo honorificato. et in presen
tia dei hereditas illius et in plenitudine
sanctorum detentio mea. Quasi cedrus ex
altata sum in libano. et quasi cypressus in
monte sion. Quasi palma exaltata sum
in cades. et quasi plantatio rose in hiericho
Quasi oliua speciosa in campis. et qua
si platanus exaltata super iuxta aquam in pla
teis. Sicut cinamomum et ballamum aro
maticans: odorem dedit. quasi mirra ele
cta dedit suauitatem odoris. et quasi storax
et galbanus et yngula et gutta. Quasi li
banus non incensus vaporavi habitatio
rum meam: et quasi balsamum non mixtum odor me
us. Ego quasi terebinthus extendi rami
meos. et rami mei honoris et gratie
Ego quasi vitis fructificavi suauitatem
odoris. et flores mei fructus honoris et
bonestatis. Ego mater pulchre dilectio
nis et amoris. et agnitio sancte spi
ritus In me gratia omnis vite et veritatis: in
me omnis spes vite et virtutis. Tranfite
ad me omnes qui concupiscitis me. et a
generatibus meis implemini. Spiritus
ei me super mel dulcis. et hereditas
mea super mel et fauam. Memoria mea in
generatone seculorum. Qui edunt me ad
huc esuriunt. et qui bibunt me adhuc siti
ent. Qui audit me non confundetur. et qui
operantur in me non peccabunt. Qui eluci
dant me vitam eternam habebunt. Hec omnia
liber vite et testamentum altissimi. et a
gnitio veritatis. Legem mandauit moyses
in preceptis iustitiarum: et hereditatem do
mum iacob: et israel promissiones. Posu
it dauid puero suo excitare regem ex eo
fortissimum. et in throno honoris seden
tem in sempiternum. Qui implet quasi
phison sapias. et sicut tigris in diebus no
uorum. Qui adimplet quasi eufrates sensum
Qui multiplicat quasi iordanis in tem
pore messis. Qui mittit disciplinam sicut lu
cem. et assistens quasi syon in die vindic
mie. Qui proficit primus scire illam. et in
firmior non inuestigabit eam. A mari

enim abundabit cogitatio eius: et consi
lium illius in abyssus magna. Ego sapi
entia effudi flumina: ego quasi crumenam aquam
immense de fluuio. Ego quasi fluuius
torax. et sicut aqueductus exiui de para
diso. dixi. Rogabo herentium plantationum et
inebriabo partus mei fructum. Et factus
est mihi crumenam abundans. et fluuius me
us appropinquauit ad mare. Quonia
doctrinam quasi antelucanum illumino
omnibus: et enarrabo illam usque in lon
ginquum. Penetrabo inferiores partes
terre. et inspiciam omnes dormientes. et illu
minabo omnes sperantes in domino. Adhuc do
ctrinam quasi prophetiam effundam et relin
quam illam querentibus sapientiam et non
definam in progenies illorum usque in euum
sanctum. Videte quonia non solum mi
hi laboravi: sed omnibus exquirentibus
veritatem. **XXV**

In tribus beneplacitum est spiritui
meo: que sunt probata coram deo
et hominibus. Concordia fratrum et
amor proximorum. et vir et mulier sibi be
ne presententes. Tres species odiuit anima
mea. et aggrauor valde anime illorum
Pauperem superbum. et diuitem mendacem.
et senem fatuum et insensatum. Que in iuue
tute tua non congregasti: quomodo in senectute
tua inuenies: quod speciosum canicem iu
dicium: et presbyteris cognoscere consilium.
quod speciosa veteranis sapientia: et gloriosis
intellectus et consilium. Corona senum mul
ta pietas et gloria illorum timor dei. Nouem
insuspiciabilia cordis magnificauit: et de
cimam dicit in lingua hominibus. Homo qui io
cundat in filiis: viuens. et videns subuer
sionem inimicorum suorum. Beatus qui habi
tat cum muliere sensata. et qui lingua sua
non est lapsus. et qui non seruiuit indi
gnis se. Beatus qui inuenit amicum verum
et qui enarrat iustitiam auri audienti: quod ma
gnus qui inuenit sapiam et sciam. sed non
est super timentem dominum. Timor dei super
omnia se supposuit. Beatus homo cui donatus
est habere timorem dei. Qui tenet illum cui
assimilabitur. Timor dei initium dilectio
nis eius: fidei autem initium agglutinandum

est ei. **Die** plaga tristitia cordis est. et ois malicia nequicia mulieris. Et oēs plagā et nō plagā videbit cordis: et oēm nequiciā et nō nequiciā mulieris. et oēm obductū et nō obductū odientū. et oēm vindictā et nō vindictā inimicorū. **Nō** est caput nequius sup caput colubae. et nō est ira sup irā mulieris. **Cōmorari** leoni et draconi placebit. q̄ habitare cū muliere nequā. **Nequicia** mulieris immutat faciē eius. et obcecabit vultū suū tanq̄ versus et q̄si sacū oñdet in medio primorū. **Ingenit** vir eius. et audies suspirauit modicū. **Breuis** ois malicia sup maliciā mulieris: fors peccatorū cadat sup illā. **Sicut** ascensus arenosus in pedibz veterani: sic mulier linguata hōi quieto. **Ne** respicias in mulieris speciem: nō cōcupiscas mulierē in specie. **Mulieris** ira et irreuerētia. et confusio magna. **Mulier** si primatū habeat contraria est viro suo. **Cor** humile et facies tristis et plaga mortis: mulier nequā. **Manus** debiles et genua dissoluta: mulier que nō beatificat virū suū. **A** muliere inuiciū factū est peccati. et p̄ illaz oēs morimur. **Nō** des aq̄ tue exitū nec modicū: nec mulieri nequā veniā p̄deundi. **Si** nō ambulauerit ad manū tuā: cōfundet te in cōspectu inimicorū. **A** carnis tuis abscede illā: ne sp̄ te abutaf.

Ulieris bone beatus **XXVI**
M vir: numerus enī annorū illorū duplex. **Mulier** fors oblectat virū suū: et annos vite illi in pace implebit. **Mars** bona mlt̄ bona i pte bona: timentū deū dabit viro p̄ factis bonis. **Diuitis** aut̄ et paupis cor bonū: in oī tēpore vult̄ illoz hilaris. **A** tribz timuit cor meū. et in q̄rto facies mea metuit. **Delaturā** ciuitatis. et collectōez ppli et calumniā mendacē sup mortē oia grauiā. **Dolor** cordis et luctus: mulier celotypa. **In** muliere celotypa flagellū lingue: oibz cōicans. **Sicut** tonū iugū qd̄ mouefata et muler nequā. **Qui** tenet illā quasi qui apprehendit scorpionem. **Mulier** ebriosa ira magna et p̄tumela

et turpitudine illius nō teget. **Fornicatio** mulieris in extollētia oculorū: et in palpebris illi agnosceat. **In** filia nō aduertēte se. firma custodia ne inuēta occasione abutaf se. **Ab** omni irreuerētia oculorū eius caue: et ne mireris si te nelexerit. **Sicut** viator sitiēs ad fontes os apiet. et ab omni aqua prima bibet et cōtra oēm palū sedebit. et cōtra omnem sagittā aperiet pharetrā donec deficiat. **Gratia** mulieris sedule delectabit virū suū. et ossa illius impinguaabit. **Disciplina** illius datū d̄i est. **Mulier** sensata et tacita nō ē immutatio eius rudite aie. **Gratia** sup grāz: mulier sancta et pudorata. **Die** aut̄ ponderatio nō est digna cōtinentis aie. **Sicut** sol oriens mūdo in altissimis dei: sic mulier bone species in ornamentū domus eius. **Lucerna** splendēs sup candelabrū sanctum et spēs faciei sup etatē stabilē. **Columnne** auree sup bases argēteas: et pedes firmi sup plātas stabilis mulieris. **Fundamēta** eterna supra petrā solidā: sic mādata dei in corde mulieris sancte. **In** duobz cōtristatū est cor meū: et in tercio iracūdia mihi aduenit. **Vir** belator deficiēs p̄ inopiā: et vir sensatus cōtemp̄. et q̄ transgredit a iusticia ad peccatū. **Deus** parauit eū ad romptā. **Due** species difficiles et piculose mihi apparuerūt. **Difficile** exiit negocians a negligentia: et nō iustificabit caupo a peccatis labiorū. **XXVII**

Ropter inopiam multi deliquunt. et qui querit locupletari auertit oculū suū. **Sicut** i medio cōpaginis lapidū palus figitur: sic et inter mediū venditōis et emptiōis angustiaabitur peccatis. **Cōteretur** euz delinquente delictum. **Si** non in timore domini tenueris te instāter: cito subuertetur domus tua. **Sicut** in percussura cribri remanebit puluis: sic aporia hominis in cogitatu illius. **Clasa** figuli probat fornax: et homines iustos tēstatio tribulatōis. **Sicut** rusticatio de ligno ostendit fructum illius: sic verbū

ex cogitatu cordis hoīs. Ante sermonē
nō laudes virū: hęc enī tentatio est ho-
minū. Si sequaris iusticiā appren-
des illā: et indues q̄si poderē honoris. 7
inhabitabis cū ea et preget te in sem-
piterntū. 7 in die agnitōis inuenies fir-
mamentū. Volatilia ad sibi filia cōue-
niunt: et veritas ad eos q̄ opant illā re-
uertet. Leo venationi insidiat semp: sic
peccata opantibus iniquitatē. Homo
sensatus in sapiētia manet sicut sol: nā
stultus sicut luna mutat. In medio in-
sentatorū serua verbū tēpori: in medio
autē cogitantiū assiduus esto. Narratio
peccantiū odiosa: et risus illoꝝ in deli-
ctis peccati. Loquela multū iurās hor-
ripilationē capiti statuet. et irreueren-
tia ipsius obruratio aurū. Effusio san-
guinis in rixa sup̄boꝝ. et maledictio il-
loꝝ audit⁹ grauis. Qui denudat ar-
cana amici fide pdit: et nō inueniet a-
mīcū ad amnū suū. Dilige primū et
cōiungere fide cū illo. Q̄ si denudaue-
ris ab iconia illi⁹: nō p̄queris post eū.
Sicut enī homo q̄ pdit amīcū suū sic
et qui pdit amicitia primū sui. Et sicut
qui dimittit aūē de manu sua: sic qui re-
liquit primū tuū. et nō eum capies.
Nō illum sequaris: qm̄ longe abest. Et
fugit ei qua si caprea de laqueo: qm̄ vul-
nerata es aīa eius. Ultra eū nō poteris
colligare: et maledicti est concordatio.
Denudare autē amici mysteria: despe-
ratio est aīe infelicitis. Annūēs oculo fa-
bricat iniqua: et nemo eū abijciat. In
cōspectu oculoꝝ tuoꝝ cōculcabit os su-
um. et sup̄ sermones tuos ammirabit.
Novissime autē puertet os suū: et i ver-
bis tuis dabit scandalū. Multa audi-
uit nō coequi ei: 7 dñs odiet illū. Qui
in altū mittit lapidē. sup̄ caput eius ca-
det: et plaga dolosa dolosi diuidet vul-
nera. Et q̄ toneā fodit incidet in eā. 7 q̄
statuit lapidē primo suo offendet in eo
7 qui laqueū atq̄ ponit: p̄bit in illo. Fa-
cienti nequissimū cōsilū. sup̄ ipm̄ de-
uoluet. et nō agnoscat vnde adueniet
illi. Illusio et impropertū superboꝝ et

vindicta. sicut leo insidiabitur illi. Quis
queo p̄bunt qui oblectant casu iustioꝝ
doloꝝ autē cōsumet illos anteq̄ morian-
tur. Frat̄ furoꝝ ytraq̄ execrabilia sunt.
et vir peccator p̄tincis erit illoꝝ.

Qui vindicari vult XXVIII

q̄ a dño inueniet vindictā. 7 pec-
cata illius seruās seruabit. Re-
linque primo tuo nocenti te: et tūc de-
precāti tibi peccata soluent. Homo ho-
mini reseruat irā. et a deo querit me-
dela. In hoīem silem sibi nō habz mi-
sericordiā: et de peccatis suis deprecā.
Ipsē dñi caro fit reseruat irā: et p̄piciat
uonē petit a deo. Quis exorabit p̄ deli-
ctis illi⁹. Nemēto nouissimoz 7 de fine
inimicari. Habitudo enī 7 mors immi-
nēt in mādatis ei⁹. Nemozare timorē
dei 7 nō irascas. primo. Nemozare te-
stamentū altissimi: et despicie ignoran-
tiā. primi. Absit te a lite 7 minues pec-
cata. Homo enī iracund⁹ incendit litē
et vir peccatoꝝ turbabit amicos: 7 i me-
dio pacē habentiū immittit inimicitia.
Secūm enī ligna silue. sic ignis exarde-
scit: et fm̄ virtutē hoīs sic iracūdia illi⁹
erit: et fm̄ substantiā suā exaltabit iraz
suā. Certamē festinatū incēdit ignē et
lis festinās effundit sanguinē 7 lingua
testificās adducet morte. Si sufflaue-
ris q̄si ignis exardebit: et si expueris su-
per illā extinguet. Ultraq̄ ex ore pfici-
tunt. Susurro 7 bilinguis maledict⁹
multos enī turbauit pacem habentes.
Lingua tercia multos cōmouit 7 disp-
sit illos de gente in gentem. Ciuitates
muratas diuitū destruxit: 7 domos ma-
gnatoꝝ effodit. Virtutes p̄loꝝ concis-
dit: 7 gētes fortes dissoluit. Lingua ter-
cia mulieres viratas eiecit: et priuauit
illas laboribz suis. Qui respicit illā non
habebit requiē. nec habebit amicum in
quo requiescat. Flagelli plaga liuorē fa-
cit. plaga autez lingue cōminuet ossa.
Multi ceciderūt in ore gladij sed non
sic quasi qui interierunt p̄ linguā suā:
Beatus qui tectus est a lingua nequā:
qui in iracūdia illius non transiuit

et qui nō attraxit iugū illius: et in vinculis eius nō est ligatus. Iugū enī illius iugū ferreū est: et vinculū illi? vinculū ereū est. Mors illi? mors nequissima: et vitis potius inferus q̄ illa. Per seuerā iā illius nō p̄manebit: sed obtrahet vias iniustoz. In flāma sua nō cōburet iustos. Qui derelinquūt dñm incidēt in illā: et erardebit in illis et nō extinguet et immittet in illos quasi leo et q̄si pardus ledet illos. Sepe aures tuas spinis et linguā nequā noli audire et ori tuo facito ostia: et ieras auribz tuis. Aurū tuū et argentū tuū conflat. et verbis tuis facito iatera et frenos ori tuo rectos: et attende ne forte labaris ī lingua. et cadas in cōspectu inimicorūz insidiantū tibi: et sit casus tuus insana bilis in mortē.

XXIX

Qui facit misericordiā fenerat q̄ primo suo. et qui pualet manu mandata seruat. Fenerare primo tuo in tpe necessitatis illius: et iterum redde primo in tpe suo. Cōfirmā verbū et fideliter age cū illo: et in oī tpe inuenies qd̄ tibi necessariū est. Multi q̄si inuentionē estimauerūt fenus: et p̄fiterūt molestiā his qui se adiuerūt. Donec accipiāt. osculānt manus dantis. et in p̄missionibz humiliāt vocē suā et in tpe redditionis postulabit tps. et loquet verba tedij et murmurationūz et tps causabit. Si aut̄ potuerit redde re aduersabitur. Solidi vix reddet dimidiū. et cōputabit illud q̄si inuentio nem. Si autē fraudabit illū pecunia sua. et possidebit illū inimicū gratis: et cōuitia et maledicta reddet illi: et p̄ honore et beneficio reddet illi cōtumeliā. Multi nō causa nequitie non fenerati sunt: sed fraudari gratis timuerūt. Cle rantamē sup̄ humilē aīo: fortior elto. et p̄ elemosina non trahas illū. Propter mandatū assume pauperē: et p̄pter inopiam eius ne dimittas eum vacuum. Berde pecuniā p̄pter fratrem et amicū: et nō abscondas illā sub lapide in p̄dicationē. Donec thesaurū tuū in p̄ceptis

altissimi: et proderit tibi magis q̄ aurū. Cōclude elemosinā in corde pauperis et hec p̄ te exorabit ab omni malo. Elemosyna viri quasi sacculus cum ip̄o: et gratiā hoīs quasi pupillā cōseruabit et postea resurget et retribuet illis retributionē vnicuiq̄ in caput illoz. Sup̄ scutū potentis et sup̄ lanceā: aduersus inimicū tuum pugnabit. Vir bonus si dem facit primo suo: et q̄ pdiderit cōsufionē derelinquet sibi. Gratiā fideiussoris ne obliuiscaris. dedit enim p̄ te aīaz suam. Repromissorē fugit peccator et immundus. Bona repromissoris sibi ascribit peccator et ingratus sensu derelinquit liberantē se. Vir repromittit de primo suo: et cū pdiderit reuerentiam derelinquet ab eo. Repromissio nequissima multos pdidit diligētes: et cōmouit illos quasi fluctus maris. Viros potentes gyrans migrare fecit et vagati sunt in gentibz alienis. Peccator trās grediēs mandatū dñi incidet in p̄missionē nequā: et qui conat multa agere incidet in iudiciū. Recupa primūz fm virtutē tuā: et attende tibi ne incidas. Inuitū vite hoīs aqua et panis et vestimentū: et domus p̄tegens turpitudinem. Melior ē victus paupis sub tegmine asserū: q̄ epule splēdide in peregrine domilio. Minimū p̄ magno placeat tibi et impropertū peregrinatōis nō audies. Vita nequā hospitādi de domo in domū: et vbi hospitabit. nō fiducialiteraget nec apiet os. Hospitabitur: et pascet et potabit ingratos. et adhuc amara audiet. Transi hospes et orna mē sam: et que in manu habes ciba ceteros. Qui a facie honoris amicorū meorū necessitudine domus mee: hospitio mihi factus es frater. Grauiā hec hoī habenti sensum: correptio domus et impropertū feneratoris.

XXX

Qui diligit filiū suū assiduatur illi q̄ li flagellā: et letet in nouissimo suo: et nō pauper primozū ostia. Qui docet filiū suū laudabit in illo: et in medio domesticoz in illo gloriabit

domultū surge e mediō rōme. ⁊ refri-
gerabit te: et nō adduces corpi tuo in-
firmitatē. Audi me fili ⁊ nō spnas me:
et i nouissimo inuenies vba mea. In
oib; opibus tuis esto veloc: et ois infir-
mitas nō occurret tibi. Splendidū in
panib; benedicēt labia multoz: et testi-
moniū veritatis illius fidele. In neq̄s-
simo pane murmurabit ciuitas: et te-
stimoniū nequitie illius verū est. Dili-
gentes in vino. noli puocare. multos
enī exterminauit vinū. Ignis probat
ferri durū: sic vinū corda supbz argu-
et in ebrietate potatū. Equavita hoib;
vinū in sobrietate: si bibas illud mode-
rate eris sobrius. Que est vita q̄ minuit
vino. Quid defraudat vitam? Nois.
Vinū in iocunditatē creatū est: ⁊ nō i
ebrietatē ab initio. Exultatio aie ⁊ cor-
poris vinū moderate potatū. Sanital
est aie et corpori sobrius potus. Vinus
multū potatū. irritationē et irā et rui-
nas multas facit. Amaritudo aie vinū
multū potatū. Ebrietatis animositas
imprudētis offensio: minorans vir-
tutem et faciens vulnera. In cōuiuio
vini nō arguas primū et nō despicias
eum in iocunditate illius. Verba im-
properij nō dicas illi: et non premas il-
lum in repetendo. XXXII

Excozē te posuerūt noli extolli
t esto in illis q̄si vn? ex ipis. Cu-
ram illoz habe ⁊ sic cōsidera: ⁊
oī cura tua explicita recūde vt leteris p-
pter illos: et ornamentū gratie accipi-
as coronā: et dignationē psequaris cor-
rogatōis. Loq̄re maior natu: decet enī
te. Primū verbū diligētī scientiā: ⁊ nō
impedias musicā. Ubi audit? nō est: nō
effundas sermonē. et impotune noli
extolli in sapia tua. Gemmula carbu-
culi in ornamento auri: et cōparatio mu-
sicoz in cōuiuio vini. Sicut in fabrica-
tione auri signū est smaragdi: sic nume-
rus musicoz in iocūdo ⁊ moderato vi-
no. Audi tacens: et p reuerētia accedet
tibi bona gratia. Adolescēs loquere in
tua causa vix cū necesse fuerit. Si bis

interrogatus fueris: habeat caput rñ/
sum tuū. In multis esto quasi inscius
et audi taces simul et querēs. In me-
dio magnatoz loqui non presumas: et
vbi sunt senes nō multū loquaris añ
grādinē pibit coruscatio: et añ verecun-
diā pibit grā. et p reuerētia accedet ti-
bi bona grā. Et hora surgēdi nō tetrices
Precurre aut prioz in domū tuā et il-
lic aduocare ⁊ illic lude. et age cōceptio-
nes tuas: et nō in delictis et verbo sup-
bo. Sup his oib; benedicito dñm qui
fecit te. et inebriantē te ab omnibus bo-
nis suis. Qui timet deum accipiet do-
ctrinā eius: vt qui vigilauerint ad illū
inueniēt benedictionē. Qui q̄rit legez
replebit ab ea: et q̄ in fidiōse agit scāda-
licabit ab ea. Qui timent deū inueni-
ent iudiciū iustū: et iusticias q̄si lumen
accendēt. Peccatoz homo vitabit cor-
reptionē: ⁊ fm voluntatē suā inueniet
cōparationē. Vir cōsiliij nō dispdet in-
telligentiā. alien? ⁊ supbo nō ptimescet
timorē. Etia postq̄ fecit cū eo sine cōsi-
lio: ⁊ suis insectatiōib; arguef. Fili sine
cōsilio nihil facias: ⁊ post factū nō peni-
tebis. In via ruine nō eas. et nō offen-
des in lapides. nec credas te vie lato-
riose: ne ponas aie tue scandalū. Et a fi-
lijs tuis caue: et a domesticis tuis attē-
de. In oī tpe tuo crede ex fide aie tue.
Hec est enī cōseruatio mandatoz. Qui
credit deo attēdit mādati. et q̄ p̄fidit
in illo nō minoratus erit. XXXIII

Imēti deū nō occurrēt mala:
t sed in tentatōe deus illū cōser-
uabit ⁊ liberabit a malis. Sa-
piens nō odit mādata ⁊ iusticias: ⁊ nō
illidef q̄si in pcella nauis. Nō sensatus
credit legi dei: et lex illi fidelis. Qui in-
terrogationē maifestat parabit verbū:
et sic deprecatus exaudief: et p̄seruabit
disciplinā: ⁊ tūc rñdebit. Recordia fa-
tui quasi rota carri: ⁊ quasi axis versati-
lis cogitatus illius. Equus emissarius
sic et amicus subsannatoz sub oī supra
sedente hinnit. Quare dies diē supat.
et iterū lux lucē: et annus annū a sole

A dñi scientia separati sunt. Facto sole
et pceptū custodiēte p dei sapientiā di-
uidunt. Et immutauit tpa: et dies fe-
stos ipoz: et i illos dies festos celebra-
uerit ad horā. Et ipis exaltauit ⁊ magni-
ficauit de⁹: et ex ipis poluit in numerū
dierū et oēs hoies de solo ⁊ ex terra vñ
creat⁹ est adā. In multitudie discipuli-
ne dñi sepauit eos: ⁊ imutauit vias eo-
rū. Et ex ipis bñdixit et exaltauit. et ex
his sanctificauit ⁊ ad se applicauit. ⁊ ex
ipis maledixit et humiliavit. ⁊ ouertit
illos a separatōne ipoz. Quasi lutū figu-
li in manu ipi⁹ plasmare illud ⁊ dispone-
re. Quēs vie eius s̄m dispositionē eius:
sic hō in manu illi⁹ q se fecit: et reddet
illi s̄m iudiciū suū. Contra malū bonū
est: et ptra vitā mors: sic ⁊ ptra virū iu-
stū peccator. Et sic intueri in oia opa al-
tissimi. Duo p duo: et vnū cōtra vnū.
Et ego nouissimus euigilauit: ⁊ q̄si qui
colligit acinos postvnde miatores. In
benedictōe dei et ipe sperauit: et quali q̄
vindemiat repleui torcular. Respicite
qm̄ nō mihi soli laborauit. sed et oib⁹ ex-
q̄rentib⁹ disciplinā. Audite me magna-
ti ⁊ oēs ppli. et rectores ecclesie aurib⁹
p̄cipite. Filio et mulieri. fratri ⁊ amico
nō des potestātē sup te in vita tua: et n̄
dederis ali⁹ possessionē tuā: ne forte pe-
niteat te ⁊ depreceris p illis. Dū adhuc
supes et aspiras: nō immutabit te ois
caro. Meli⁹ est enī vt filij te rogēt q̄ te
respicere in manus filioꝝ tuoꝝ. In oī-
bus opib⁹ tuis p̄cellens esto. Ne dede-
ris maculā in gloriā tuā. In die sum-
mationis dierū vite tue: et in tpe exit⁹
tui distribue hereditatē tuā. Libaria et
virga et onus asino: panis et discipli-
na et opus seruo. Operat⁹ in disciplina
et querit requiescere: laxa manus illi ⁊
querit libertatē. Jugū et lorū curuant
collum durum: et seruū inclinant ope-
ratōnes assidue. Seruo maliuolo tor-
tura ⁊ p̄pedes: mitte illū in operationē
ne vacet. Multa ei maliciā docuit ocio-
sitas. In opa cōstitue eū. sic enim cōce-
det illi. Quāsi nō obaudierit. curua illū

cōpedibus: ⁊ nō amplifice sup omnem
carnē. Verum sine iudicio nihil facias
graue. Si est tibi seruus fidelis: sit ti-
bi quasi aīa tua. Quasi fratrem sic eū tra-
cta: qm̄ in sanguine aīe cōparasti illuz.
Si leseris eū iniuste in fugā cōuertes:
et si extollēs discesseris. quē q̄ras: et in
qua via q̄ras illū nescis. XXXIII

Una spes et mendaciū viro in-
sensato: et somnia extollūt im-
prudētes. Quasi q̄ apprehen-
dit vmbzā et psequit ventū: sic ⁊ q̄ attrē-
dit ad visa mendacia. Scdm hoc visio
sonnioꝝ. Ante faciē hoīs similitudo al-
terius hoīs. Ab immūdo qd mūdabif.
Et a mēdace qd verū dices: Diuiniatio
erroris et auguria: mēdacia et somnia
malefacientium: vanitas est. Et sicut
parturiētis cor tuū fantasias patitur:
nisi ab altissimo fuerit emissa visitatio
Ne dederis in illis cor tuum. Multos
enī errare fecerūt somnia: et exciderūt
sperātes in illis. Sine mēdacio cōsum-
mabif verbū legis: et sapiētia in ore fi-
delis cōplanabif. Qui nō est tentatus
quid scit: Vir in multis expertus cogi-
tabit multa. et q̄ multa didicit enarra-
bit intellectū. Qui n̄ est expertus pauca
recognoscit: q̄ aut in multis factus est
multiplicabit maliciā. Qui tentat⁹ nō
est: qualia scit: Qui implantat⁹ ē abun-
dabit nequitia. Multa vidi enarrādo
et plurimas verbōꝝ cōsuetudines. Ali-
quotiēs vsq̄ ad mortē picitatus sum
hoꝝ cā: ⁊ liberatus sum gratia dei. Spi-
ritus timentū deū querit⁹ in respectu
illi⁹ bñdices. Spes enī illoꝝ in salutē
illis: et oculi dei in diligētes se. Qui tu-
met dñm trepidabit: ⁊ nō pauebit qm̄
ipe est spes eius. Timentis dominum
beata est anima eius: ad quē respicit et
qui est fortitudo eius. Oculi dñi super
timētes eum: p̄tector potentie firma-
mentū virtutis. regimē ardoris: ⁊ vim-
braculum meridiani. deprecatio offen-
sionis. et adiutorij casus. exaltās ani-
mā. ⁊ illuminās oculos. dans sanitatē
et vitam et benedictionē. Imolantis

Ecclesiasticus

et iniquo oblatio est maculata: et non sunt beneplacite substantias id est iniustorum. Dominus solus sustinetibus se in iustitia et iustitie. Dona iniquorum non probat altissimus nec respicit in oblationes iniquorum: nec in multitudine sacrificiorum eorum. Propiciabit peccatis. Qui offert sacrificium ex substantia pauperum quasi qui victimat filium in conspectu patris sui. Panis egentium vita pauperis est. qui detrahat illum. homo sanguinis est. Qui aufert in sudore panem quasi qui occidit primum suum. Qui effudit sanguinem et qui fraudem facit mercenario fratres sunt. Unus edificans et unus destruens: quid prodest illis nisi labor? Unus orans et unus maledicens cuius vocem exaudiet deus. Qui baptizatur a mortuo et iterum tangit mortuum quod proficit lautio illius? Sic homo qui ieiunat in peccatis suis et iterum eadem facies: quid proficit humiliando se. Oratio illius quam exaudiet. XXXV

Qui conseruat legem: multiplicat orationem. Sacrificium salutare est attendere mandata et discedere ab omni iniquitate: et propiciationem litare sacrificijs super iniusticias: et deprecationem pro peccatis recedere ab iniusticia. Retribuet gratiam qui offert similitudinem. et qui facit misericordiam offert sacrificium. Beneplacitum est domino recedere ab iniquitate: et deprecationem pro peccatis recedere ab iniusticia. Non apparebis ante conspectum domini vacuus. Nec enim omnia propter mandata dei sunt. Oblatio iusti impinguat altare: et odor suavitatis est in conspectu altissimi. Sacrificium iusti acceptum est: et memoriam eius non obliuiscet dominus. Bono animo gloriatur reddere deo: et non minuas primitias manuum tuarum. In omni dato hilarem fac vultum tuum: et in exultatione sanctifica decimas tuas. Da altissimo secundum donatum eius: et in bono oculo adinventionem facito manuum tuarum quoniam dominus retribuens est: et septies tantum reddet tibi. Noli offerre munera praua: non enim suscipiet ille. Et noli inspicere sacrificium iniustum: quoniam dominus vindex est. et non est apud illum gloria

personae. Non accipiet dominus personam in pauperem: et deprecationem leui exaudiet. Non despiciet preces pupilli nec viduam si effundat loquela gemitus. Nonne lacryme viduae ad maxillam descendunt: et exclamatio eius super deducentem eas? Maxilla enim ascendit usque ad celum: et terminus exauditor non delectabit in illis. Qui adorat deum in oblectatione suscipietur: et deprecatio illius usque ad nubes propinquabit. Oratio humiliantis se nubes penetrabit: et donec propinquet non consolabitur: et non discedet donec altissimus aspiciat. Et dominus non elongabit: sed iudicabit iustos et faciet iudicium: et fortissimus non habebit in illis patientiam. ut conturbet dorsum iniquorum: et genibus reddet vindictam: donec tollet plenitudinem superborum et sceptrum iniquorum conturbet donec reddet viribus secundum actus suos: et secundum opera ade. et secundum presumptionem illius donec iudicet iudicium plebis sue: et oblectabit iustos misericordia sua. Speciosa misericordia dei in tempore tribulationis quasi nubes pluuie in tempore siccitatis. XXXVI

Transferere nostri deus omnem et respice nos: et ostende nobis lucem miserationum tuarum: et immitte timorem tuum super gentes que non exquisierunt te: ut cognoscant quia non est deus nisi tu: ut enarrant magnalia tua. Alleluia manum tuam super gentes alienas: ut videant potentiam tuam. Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis: sicut conspectu nostro magnificaberis in eis ut cognoscant te sicut et nos cognouimus. quia non est deus propter te domine. In noua signa et immuta mirabilia. Glorifica manum et brachium dextrarum. Excita furorem et effunde iram. Extolle aduersarium: et afflige inimicum. Festina tempus et memento finis: ut enarrant mirabilia tua. In ira flamme deorum qui saluati: et qui pessimant plebem tuam: inueniant perditionem. Contere caput principum et inimicorum dicentium non est alius pater nos. Cogite omnes tribus iacob: et cognoscant quia non est deus nisi tu. ut enarrant ma-

gnalia tua: hereditabis eos sicut ab initio. Misere plebi tue super quam inuocatum est nomen tuum: et israel quem coequalis primogenito tuo. Misere civitati sanctificationis tue hierusalem: civitati requiei tue. Reple sion inenarrabilibus virtutibus tuis: et gloria tua populum tuum. Da testimonium quia ab initio creature tue sunt: et sulcita precationes quas locuti sunt in nomine tuo prope te priores. Da mercedem sustententibus te ut prope te tui fideles inueniantur: et exaudi orationes seruatorum tuorum. Secundum benedictionem aaron da populo tuo: et dirige nos in viam iusticie. ut sciant omnes qui habitant terram. quia tu es deus conspector seculorum. Omne escam manducabit venter: et est cibus cibo melior. Fauces contingunt cibum: et cor insensatum verba mendacia. Cor prauum dabit tristitiam: et homo prope resistet illi. Quem masculum excipiet mulier: et est filia melior filie. Species mulieris exhilarat faciem viri sui: et super omnem concupiscentiam hominis superducet fidetium. Si est lingua curat omnia: est et mitigat omnia et misericordiam. non est vir illius secundum filios hominum. Qui possidet mulierem bonam inchoat possessionem: adiutorium secundum illum est et columna ut requies. Ubi non est sepes diripietur possessio: et ubi non est mulier ingemiscit egens. Cui credit qui non habet nidum? Et reflectens vbi cumque obscurauerit: quasi succinctus latro extrahens te civitate in civitate.

XXXVII

Unus amicus dicit et ego amicus copulauit: sed est amicus solo nomine amicus. Nonne tristitia inest usque ad mortem? Sodalis autem et amicus ad inimicitiam conuertentur. Presumptio nequissima unde creata est cooperire aridam malicia et dolositate illius. Sodalis amico concionabitur in oblectationibus: et in tempore tribulationis aduersarius erit. Sodalis amico condoleat causa ventris: et contra hostem accipiet scutum. Non obliuiscaris amici tui in animo tuo: et non immemor sis illi?

in opibus tuis. Noli consiliari cum sotero tuo: et a zelantibus te absconde consilium. Dis consiliarius prodat consilium: sed est consiliarius in semetipso. A consiliario serua animum tuum. Prius scito que sit illius necessitas: et quia ipse in animo suo cogitabit. Ne forte mittat sudem in terram: et dicat tibi. bona est via tua: et stet e contrario videre quid tibi eueniat. Cum viro religioso tracta de sanctitate: et cum iniusto de iusticia: et cum muliere de his que emulat. Cum timido de bello. cum negociatore de traiectione. Cum emptore de venditione. cum viro huido de gratiis agendis. Cum impijs de pietate. cum iniusto de honestate. Cum opario agrario de omni opere: cum opario annuali de summatione anni. cum seruo pigro de multa operatione. Non attendas his in omni consilio. Sed cum viro sancto assiduus esto: quecumque cognoueris obseruantem timorem dei. cuius anima est secundum animam tuam. Quicumque titubauerit in te nebris non condolebit tibi. Et cor boni consilij statue tecum. Non est enim tibi aliud plus illo. Anima viri sancti enunciat aliquid vera: que septem circumspectores sedentes in excelso ad speculandum. Et in his omnibus deprecare altissimum. ut dirigat in veritate viam tuam. Ante omnia opera verbum verax precedat te: et ante omnes actus consilium stabile. Verbum nequam immutabit cor: et ex quo partes quatuor oriuntur: bonum et malum. vita et mors. et dominatrix illorum est assidue lingua. Vir pius multos erudiuit: et aie sue suavis est. Qui sophistice loquitur. odibilis est in omni re fraudabit. Non est enim illi data a domino gratia: omni enim sapientia defraudatus est. Est sapiens aie sue sapiens et fructus sensus illius laudabilis. Vir sapiens plebem suam erudit: et fructus sensus illius fideles sunt. Vir sapiens implebitur benedictionibus: et videntes illum laudabunt. Uita viri in numero dierum: dies autem israel innumerabiles sunt. Sapiens in populo hereditabit honorem: et nomen illius erit

Ecclesiasticus

uiuens in eternū. Fili in vita tua tēta
aiam tuā. et si fuerit nequā. nō des illi
potestātē. Nō enim oīa oīb; expediunt.
et nō omni aīe omne genus placet. Nō
liuidus esse in omni epulatione: et nō
te effundas sup omnē escam. In mul
tis enim escis erit infirmitas: et auidi
tas appropinq̄bit vsq; ad cholera. Pro
pter crapulā multi obierūt: q̄ sūt absti
nens est: adijciet vitā. XXXVIII

Quora medicus ppter necessi
tate: et enī illū creauit altissim?

A deo est enī oīs medela et a re
ge accipiet donationē. Disciplina me
dici exaltabit caput illius: et in cōspectu
magnator; collaudabit. Altissimus cre
auit de terra medicinā: et vir prudens
nō abhorrebit illā. Nōne a ligno indul
cata est aq̄ amara: Ad agnitionez hoīm
virtus illoz. Et dedit hoībz scientiā al
tissimus: honorari in mirabilib; suis.
In his curans mitigabit dolorē et vn
guentarius faciet pigmēta suauitatis:
et vnctiones cōficiet sanitatis: et nō cō
summabunt opera eius. Pax enim dei
sup faciem terre. Fili in tua infirmitas
te nō despicias teipm: sed ora dñm. et
ipe curabit te. Auerte a delicto: et diri
ge manus: et ab oī delicto munda cor
tuū. Da suauitatē et memoriā simila
ginis: et impingua oblationē: et da lo
cum medico. Et enī illū dñs creauit: et
nō discedat a te: qz opa eius sunt neces
saria. Est enī tps qñ in manib; illoz in
curras. ipi vero dñm deprecabūtur: vt
diriget requiē eoz et sanitatē ppter cō
uersationē illoz. Qui delinquit in cō
spectu eius qui fecit eū: incidet in ma
nus medici. Fili in mortuū produc la
chrymas et quasi dira passus incipe plo
rare: et sm iudiciū cōrege corpus illius
et nō despicias sepulturā illius. Pro
pter delaturā aut a mare fer lucrū illi?
vno die: et cōsolare ppter tristitiā. et fac
lucrū sm meritū eius vno die vel duo
bus ppter detractionē. A tristitia enim
festinat mors et cooperit virtutem: et tri
sticia cordis flectit ceruicem. In abdu

ctione permanet tristitia: et substantia
inopis sm cor eius. Nō dederis in tri
sticiā cor tuū: sed repelle eā a te et me
mento nouissimoz. Noli obliuisci: ne
qz enī est cōuersio: et huic nihil pderis
et teipm pessimabis. Nemoz esto iudi
cij mei. sic enī erit et tuū. Mihi heri et
tibi hodie. In requie mortui requiesce
re fac memoriā ei: et cōsolare illū in eri
tu spūs sui. Sapienciā scribe in tpe va
cuitatis: et qui minorat actu sapienciā
pcipiet: qz sapiētia replebit. Qui tenet
aratrū et qui gloriat in iaculo. stimulo
boues agitat: et cōuersat in operib; eo
rum: et narratio eius in filijs thauroz
Cor suū dabit ad versandos sulcos: et
vigilia eius in sagina vaccarū. Sic oīs
faber et architectus qui nōctē tanq̄ di
em transigit. qui sculpsit signacula scul
ptilia: et assiduitas eius variat picturā
Cor suū dabit in similitudinē picture:
et vigilia sua pficit opus. Sic faber fer
rarius sedēs iuxta incudē: et cōsiderās
opus ferri. Clapoz ignis vret carnes ei?
et in calore fornacis cōcertat. Vox mal
lei innouat aurē eius: et cōtra similitu
dinem vasis oculus eius. Cor suū da
bit in cōsummationem operum: et vi
gilia sua ornabit imperfectionē. Sic fi
gulus sedens ad opus suū: cōuertens
pedib; suis rotā: q̄ in solitudine positus
est semp propter opus suum et innu
mera est oīs operatio eius. In brachio
suo formabit lutū et ante pedes suos
curuabit virtutē suam. Cor suum da
bit vt cōsumet linitionē: et vigilia sua
mandabit fornacē. Omnes hi in ma
nibus suis separauerūt: et vnusquisq;
in arte sua sapiēs est. Sine his oībus
nō edificat ciuitas. Et nō inhabitabūt
nec inambulabūt et in ecclesiā nō trāsi
lent. Sup sellā iudicis nō sedebūt: et
testamentū iudicij nō intelligent: neq;
palā faciet iudiciū et disciplinā: et i pa
ratolis nō inuenient. sed creaturā cui
cōfirmabūt: et deprecatio illoz in opatio
ne artis: accomodātes aīas suas. et cō
quiretes in lege altissimi. XXXIX

Sapientia omnium antiquorum ex
quiret sapiens: et in prophetis va/
cabit. Narratione viroz nomi/
natoz cōseruabit: et in versutias para/
bolarū simul introibit. Occulta puer/
bioz exquiret: et in absconditis parabo/
larū cōuertabit. In medio magnatoz
ministrabit: et in cōspectu prebdis appa/
rebit. In terrā alienigenarū gentiu p/
transtiet. Bona enī et mala in oībz ten/
tabit. Cor suū tradet ad vigilandū di/
luculo ad dñm qui fecit illū: et in cōspe/
ctu altissimi deprecabit. Aperiet os suū
in orōne: et p delictis suis deprecabit.
Si enī dñs magnus voluerit. spiritu
intelligentie replebit illū: et ipse tanq̄
imbres mittet eloquia sapie sue: et in
orōe cōfitebit dño. Et ipse diriget cōsi/
liū eius et disciplinā: et in absconditis
suis cōsiliabit. Ipse palā faciet discipli/
nam doctrine sue: et in lege testamenti
dñi gloriabit. Collaudabūt ml̄ti sapiāz
eius: et vsq̄ in seculū nō delebit. Non
recedet memoria eius: et nomē eius re/
quiretur a generatione in generationē
Sapientia eius enarrabunt gentes: et
laudem eius enunciatibit ecclesia. Si p
manserit nomē eius derelinquet plus
q̄ mille. et si requieverit: pderit illi. Ad
huc cōsiliabz vt enarrē: vt furore enī
repletus sum. Et in voce dicit. Obau/
dite me diuini fructus: et q̄si rosa plan/
tata sup riuos aq̄rū fructificate. Quasi
libanus: odorē suauitatis habete. Flo/
rete flores q̄si liliū et date odorē: et frō/
dete in gratiā. et collaudate canticū: et
benedicite dñm in opibz suis. Date no/
mini eius magnificentiā: et cōfitemini
illi in voce labioz vestroz: et in canticis
labioz et citharis et sic dicetis in cōfessi/
one. Opa dñi vniuersa bona valde. In
verbo enī eius stetit aqua sicut pgeries
et in sermone oris illius sicut excepto/
ria aquarū. qm̄ in p̄cepto ipius platoz
fit: et nō est minoratio in salute ipsius.
Opa oīs carnis corā illo: et nō est quic/
q̄ absconditū ab oculis ei. A seculoy pl
q̄ in seculū respicit: et nihil est mirabile

in cōspectu eius. Nō est dicere quid est
hoc: aut quid ē istud. oīa enī in tpe suo
querent. Benedictio illius q̄si fluuius
inundabit: et quō cataclismus aridam
inebrauit: sic ira ipius gentes que nō
erq̄sierūt eū hereditabit. Quō p̄uertit
aq̄s in siccitatē et siccata est terra: et vie
illius vsq̄ illoz directe sunt. sic pecca/
tozibus offensiones in ira eius. Bona
bonis creata sunt ab initio: sic nequissi/
mis bona et mala. In initium necessarie
rei vite hominū. aqua ignis: et ferrum
sal lac et panis similitagineus et mel. et
lotrus vire: et oleū et vestimentū. Hec
oīa sanctis in bona: sic et impijs et pecca/
tozibz i mala cōuertent. Sunt spūs q̄
ad vindictā creati sunt: et in furore suo
cōfirmauerūt tormenta sua. Et in tpe
cōsummationis effundēt virtutem: et
furorem eius qui fecit illos cōfundent
Ignis grando fames et mors: oīa hec
ad vindictā creata sunt. Bestiarū ven/
tes et scorpij: et serpentes. et rumphea
vindicatis in exterminiu impios. In
mandatis eius epulabunt: et sup terrā
in necessitate p̄parabūt: et in tpe suis
nō p̄terirent verbū. Propterea ab ini/
tio cōfirmat sum et cōsiliatus sum et
cogitavi et scripta dimisi. Oīa opa dñi
bona et oē opus bona sua subministrabit
Nō est dicere. hoc illo nequus est. Oīa
enī in tpe suo cōprobabunt. Et nūc in
oī corde et ore collaudate et benedicite
nomen dñi.

XL

Occupatio magna creata est oī/
bus hoībz. et iugū graue sup fi/
lios adā a die entus de ventre
matris eoz vsq̄ in diē sepulture i ma/
trem oīm. Cogitatōes eoz et timores
cordis. adinuentio expectatōis: et dies
finitionis. a presidente sup sedē glorio/
sam: vsq̄ ad humiliatū in terrā et cine/
rem: ab eo q̄ vti hyacintho et portat co/
ronā: vsq̄ ad eū qui opitur lino crudo.
Furoz. celus. tumultus. fluctuatio. et ti/
mor mortis. aracundia. pseuerans. et cō/
tentio. et in tpe resectōis in cubili so/
mnus noctis immutat sciāz eius. Oīo

Ecclesiasticus

dicū aut tanq̄ nihil in requie: et ab eo in somnis q̄si in die respectus. **L**ōtur-
batus est in visu cordis sui: tanq̄ q̄ eua-
serit in die belli. In tpe salutis sue ex-
urrexit: et admiras ad nullū timorē. cū
omni carne ab hoīe vsq̄ ad pecus: et su-
per peccatores septuplu. Ad hęc mors
sanguis. cōtentio et triumphus. oppressio-
nes fames. et cōtritio et flagella. Sup-
er iniquos creata sunt hęc oīa: et p̄pter il-
los fact' est caraculum. **D**ia enī q̄ de
terra sunt in terrā p̄uertent. et aq̄ oēs
in mare p̄uertent. **D**ñe munus et ini-
quitas delebit et fides in seculū stabit.
Substātie iniustoz sicut fluuius sicca-
buntur. et sicut tonitruū magnū in plu-
uia p̄sonabūt. In aperiendo manus su-
as letabit: sic puaricatores in consum-
matione tabescēt. **N**epotes impioz nō
multiplicabūt ramos et radices immū-
de sup cacumē petre ionāt. **S**up oēm
aqua viriditas: et ad orā fluminis aū
oē fenū euellit. **G**ratia sicut paradus ī
benedictōibz: et mīa in seculo p̄manet.
Vita sibi sufficētis oparū cōdulcabit
et in ea inuenies thesaurū. **F**ili edifica-
tio ciuitatis cōfirmabit nomen: et sup
hāc mulier immaculata p̄putabit. **C**u-
nū et musica letificāt cor: et sup vtrāq̄
dilectio sapie. **T**ibie et psalteriū suauē
faciūt melodiā: et sup vtrāq̄ lingua sua-
uis. **G**ratia et specie desiderabit oculus
tuus: et sup hoc virides sationes. **A**mi-
cus et sodalis in tpe cōueniētes: et sup
vtrōsq̄ mulier cū viro. **F**rēs in adiuto-
riū in tpe tribulatōis: et sup eos mise-
ricordia liberabit. **A**urū et argentū et p̄sti-
tutio pedū: et sup vtrūq̄ consiliū bene-
placitū. **F**acultates et virtutes exaltāt
cor: et sup hęc timor dñi. **N**ō est in timo-
re dñi minoratio: et nō est in eo inq̄re-
re adiutorū. **T**imor dñi sicut paradus
benedictōis: et sup oēm gloriā operue-
runt illū. **F**ili in tpe vite tue ne indige-
as. **M**elius ē enī mori q̄ indigere. **C**ir-
respicies in mensam alienā: nō est vita
eius in cogitatōe victus. **A**lit enī aīaz
suā cibis alienis. **C**ir aut disciplinatus

et eruditus custodiet se. **I**n ore impru-
dētis cōdulcabitur inopia. et in ven-
tre eius ignis ardebit. **XLI**

Mors q̄ amara est memoria
o tua hōi pacē habenti in substā-
tijs suis viro quieto: et cui' vie
directe sunt in oibz. et adhuc valēti ac-
cipere cibū. **M**ors bonū est iudicium
tuū hōi indigenti: et qui minorat viri-
bus defectu etate: et cui de oibz cura est
et incredibili. qui p̄dit sapias. **N**oli me-
tuere iudiciū mortis. **N**emeto que aū-
te fuerūt et q̄ superuentura sunt tibi hō
iudiciū a dño oī carne: et q̄ supuenient
tibi in bñplacito altissimi: siue decē si-
ue centū siue mille anni. **N**ō est enī in
inferno accusatio vite. **F**ili abinatio-
nū sūt filij peccatoz: et q̄ cōuersant' sec'
domos impioz. **F**ilioz pctōz piet herē-
ditas: et cū semine illozū assiduitas ob-
probriū. **D**e patre impio querunt filij:
qm̄ p̄pter illū sunt in obprobrio. **C**lero-
bis viri impij: qui dereliquistis legem
dñi altissimi. **E**t si nate fueritis in ma-
ledictōe nascemini: et si mortui fueritis
in maledictōe erit pars v̄ra. **D**ia que
de terra sunt in terrā cōuertent: sic im-
pij a maledicto in p̄ditionē. **L**uctus ho-
minū in corpe ipoz: nomē aut impioz
delebitur. **L**urā habe de bono noīe. hoc
enī magis p̄manebit tibi: q̄ mille the-
sauri p̄ciosi et magni. **B**one vite nume-
rus dierū: bonū aut nomen p̄manebit
in eū. **D**isciplinā in pace cōseruate fi-
lij. **S**apia enī abscondita et thesaur' in-
uisus: q̄ vtilitas in vtrīsq̄. **M**elior est
homo qui abscondit stulticiā suā. q̄ ho-
mo qui abscondit sapienciā suā. **C**lerū
tamē reuertimini in his que p̄cedunt
de ore meo. **N**on est enī bonū oēm irre-
uerentiā obseruare: et nō oīa oibus be-
ne placent in fide. **E**rubescite a patre et
a matre de fornicatōe: et a p̄fidente. et a
potēte de mendacio: a principe et a iudi-
ce de delicto: a sinagoga et plebe de iniq̄-
tate: a socio et amico de iniusticia. et de
loco in q̄ habitas de furto. et de veritate
dei et testamēto de discubitu in panibz
pp iij

et ab obfuscatione dati et accepti a salu-
tantibus de silentio: a respectu mulieris
fornicarie. et ab auersione vultus cognati.
Ne auertas faciem a proximo tuo: et ab
auferendo parte: et non restituendo. Ne re-
spicias mulierem alieni viri: et ne scrutere-
ris ancillam eius neque steteris ad lectum
eius. Laue ab amicis de sermonibus im-
properij: et cum dederis ne improperes.

Non duplices sermo XLII
ne auditur de reuelatione sermo-
nis absconditi: et eris vere sine
confusione: et inuenies gratiam in conspectu
omni hominum. Ne per his omnibus confundaris: et
ne accipias personam ut delinquas. De lege
altissimi et testamento: et de iudicio iu-
stificare impium: de verbo sociorum et viatorum
et de datione hereditatis amicorum de eius
qualitate statere et ponderum de acqui-
sitione multorum et paucorum: de corruptio-
ne emptoris et negociatorum: et de multa
disciplina filiorum et seruo pessimo latus
sanguinere. **Sup** mulierem nequam bonum
est signum ubi manus multe sunt. clau-
de et quodcumque trades numeram appen-
de: datum vero et acceptum omne descri-
be. **De** disciplina insensati et fatui et de
senioribus qui iudicantur ab adolescenti-
bus: et eris eruditus in omnibus et probabilis
in conspectu omnium virorum. **Filia** pa-
tris abscondita est: vigilia et sollicitudo
eius aufert somnum: ne forte in adole-
scentia sua adultera efficiatur. et cum viro
comorata odibilis fiat. neque polluat
in virginitate sua et in paternis suis gra-
uida inueniatur: ne forte cum viro com-
morata transgrediat: aut certe sterilis
efficiatur. **Sup** filiam luxuriosam confirma-
custodiam: neque faciat te in obprobrium
venire inimicis. a detractio in ciuitate
et abiectio plebis: et confundat te in
multitudine populi. **Omni** homini noli intem-
dere in specie. et in medio mulierum noli
comorari. **De** vestimentis enim preedit ti-
nea: et a muliere iniquitas viri. **Melior** est
enim iniquitas viri quam benefactio mulieris: et
mulier confundens in obprobrium. **De**
morero igitur operum domini: et quod vidi annun-

ciato in sermonibus domini opera eius. **Sol**
illuminans per omnia respexit et gloria domini ple-
num est opus eius. **Ad**one dominus fecit sanctos
enarrare omnia mirabilia sua: que confirma-
uit dominus omnipotens stabilis in gloria sua:
Abyssum et cor hominum inuestigauit: et in
astutia eorum excogitauit. **Cognouit** enim
dominus omnem scientiam: et insperit in signum eius:
annuncians quod preterierit et quod superuetu-
ra sunt. reuelans vestigia occultorum. **Ad**
preterit illum omnis cogitatio: et non abscondit se
ab eo ullus sermo. **Magnalia** sapientie sue
de corauit quod est ante seculum et usque in se-
culum: neque adiectum est neque minuetur: et
non eget alicuius consilio. **Quam** desidera-
bilia omnia opera eius: et tanquam scintilla que
est considerare. **Omnia** hec viuunt et manent
in seculum: et in omni necessitate omnia obau-
diunt ei. **Omnia** duplicia. unum contra unum:
et non fecit quicquam deesse. **Uniuscuiusque**
conseruabit bona. **Et** quis satiabit videns
gloriam eius.

XLIII
Rectitudinis firmamentum: pul-
critudo eius: species celi in visi-
one glorie. **Sol** in aspectu an-
nuncians in exitu: vas admirabile: opus
excelsi. **In** meridiano exurit terram: et in
conspectu ardoris eius quis poterit susti-
nere: **Fornacem** custodit in operibus ardo-
ris. **Tripliciter** sol exurit motes radi-
os igneos exufflans. et refulgens: ra-
dij suis obcecat oculos. **Magnus** dominus
qui fecit illum: et in sermonibus eius festi-
nauit iter. **Et** luna in omnibus in tempo-
re suo. ostensio temporis: et signum eius. **A** lu-
na signum diei festi: luminare quod mi-
nuitur in consummatione. **Mensis** firmi-
nomen eius est: crescens mirabiliter in
consummatione. **Clas** castrorum in excel-
sis: in firmamento celi resplendens glo-
riose. **Species** celi gloria stellarum: mun-
dum illuminans in excelsis dominus. **In** ver-
bis sanctis stabunt ad iudicium: et non de-
ficient in vigilijs suis. **Vide** arcum et
benedic eum qui fecit illum. **Valde** spe-
ciosus est in splendore suo. **Ex**trauit ce-
lum in circumitu glorie sue: manus ex-
celsi aperuit illum. **Imperio** suo accelera-

Ecclesiasticus

uit niuē: et accelerat choruscationes emit
tere iudicij sui. Propterea apti sunt the-
sauri et euolauerunt nebule sicut aues.
In magnitudine sua posuit nubes: et cō-
fracti sunt lapides grandinis. In cōspe-
ctu eius cōmouebunt mōtes: et in vo-
luntate eius aspirauit nothus. Glor to-
nitru eius verberauit terrā: tempestas
aquilonis et cōgregatio spiritus: et sicut
auis deponēs ad sedendū. aspigit niues
et sicut locusta demergēs descēsus ei.
Pulcritudinē candoris eius amira-
bitur oculus: et sup imbrem eius expaue-
scit cor. Gelu sicut salē effundit sup ter-
ram: et dū gelauerit fiet tanq̄ cacumi-
na tribuli. Frigidus ventus aquilo flauit
et gelauit cristallū ab aq̄. Sup oēm
cōgregationē aquarū requiescet. et si-
cut lorica induet se aquis. Et deuora-
bit mōtes: et exuret desertū et extinguet
viride sicut ignē. Medicina oīm in se-
stinatione nebule: et ros obuians ab ar-
dore venienti: humilez efficiet eū. In
sermone eius siluit ventus: et cogitatio-
ne sua placauit abyssum et plantauit il-
lum dñs iesus qui nauigat mare enar-
rat picula eius: et audietes aurib no-
stris ammirabimur. Illic preclara ope-
ra et mirabilia. varia bestiarū genera
et oīm pecorū: et creatura beluarū. Pro-
pter ipm cōfirmatus est itineris finis
et in sermone eius composita sunt oīa.
Multa dicimus: et deficiunt verbis cō-
summatio autē sermonū ipse est. In oīs
bus glorianes ad qd valebimus. Ipse
enim omnipotēs sup omnia opera sua
Terribilis dominus et magnus velle-
menter: et mirabilis potētia ipi. Glo-
rificantes dñm q̄tuncunq̄ potueritis
supualebit adhuc: et ammirabilis ma-
gnificētia eius. Benedicētes dñm ex-
altate illū q̄tunc potestis: maior est enī
oī laude. Exaltantes eū replemini vir-
tute. Ne laboretis: non enim cōprehē-
detis. Quis videbit eam et enarrabit
et quis magnificabit eum sicut est ab
initio: Multa abscondita sunt maiora
his. Pauca enī vidimus operū eius.

Omnia autē dñs fecit: et pie agentibz
dedit sapientiā.

XLIII

Audemus viros gloriosos: et
I parentes nros in generatōne
sua. Multā gloriā fecit dñs
magnificētia sua a seculo. Dominātes
in potestatibz suis: hoīes magni virtu-
te et prudentia sua predicti. nunciantes
in prophetis dignitatē prophetarū: et impe-
rātes in p̄senti populo: et virtute pru-
dentie pplis sanctissimay verba: In pue-
ritia sua requirētes modos mūsicos et
narrātes carmina scripturarū. Hoīes
diuites in virtute pulcritudinis studiū
habentes: pacificantes in domibz suis.
Omnes isti in generatōnibus gentis
sue gloriā adepti sunt: et in diebz suis
habentur in laudibus. Qui de illis nati
sunt: reliquerunt nomen narrandi lau-
dis eoz. Et sunt quoz nō est memoria
Perierūt quasi qui nō fuerint. et nati
sunt q̄si nō nati: et filij ipozum cū ipis.
Sed illi vie mīe sunt: quozū pietates
nō defuerunt. Cuni semine eoz p̄ma-
nent bona: hereditas sancta nepotes eoz
rum. Et in testamētis stetit semē eoz
et filij eoz p̄pter illos vsq̄ in eternum
manent. Semē eoz et gloria eozū non
derelinquetur. Corpora ipoz in pace se-
pulta sunt: et nomen eoz viuet in ge-
nerationē et generationē. Sapientiā
ipoz narrāt ppli: et laudē eoz nunciet
ecclesia. Enoch placuit deo: et trāslat⁹
est in paradysum vt det gentibz sapiam
Noe inuentus est p̄fectus iustus. et in
tpe iracūdie fact⁹ est recōciliatio. Ideo
dimissum est reliquum terre cū factū
est diluuiū. Testamēta seculi posita sūt
apud illū: ne deleri possit diluuiō oīs ca-
ro. Abraā magnus pater multitudinis
gentiū: et nō est inuentus similis illi in
gloria. Qui cōseruauit legē excelsi: et fu-
it in testamēto cū illo. In carne ei⁹ sta-
re fecit testamētū: et in tentatōne in-
uentus est fidelis. Ideo iureiurādo de-
dit illi gloriā in gente sua crescere illū
q̄si terre cumulu: et vt stellas exaltare
semē ei⁹: et hereditare illos a mari vsq̄

ad mare: et a flumine vsq; ad terminos terre. Et isaac eodē mō fecit ppter abraam patrē eius. Benedictionē oim gentiū dedit illi dñs et testamentū suū cōfirmavit sup caput iacob. Agnoscit euz in benedictionib; suis: et dedit illi hereditatez et diuisit illi ptē in tribub; duo decim. Et cōseruauit illi hoies mīe: inuenientes gratiā in oculis oīs carnis.

XLV

Flectus deo et hoibus moyses cuius memoria in bñdictione est. Simile illū fecit in gloria sanctor; et magnificauit eū in timore inimicor;: et in verbis suis mōstra placuit. Glorificauit illū in aspectu regū et iussit illi corā p̄lo suo et oñdit illi gloriā suā. In fide et lenitate ip̄i sanctū fecit illū: et elegit eū ex oī carne. Audiuit enī eū et voce ip̄ius: et induxit illuz in nubem. Et dedit illi cor ad p̄cepta: et legē vite et discipline: docere iacob testamentū suū: et iudicia sua israel. Excellum fecit aaron fratrē suū. et simile sibi de tribu leui. Statuit ei testamentū eternū: et dedit illi sacerdotiū gētis: et beatificauit illū in gloria. Et circumcinxit eū cōna iusticie: et induit eū stola glorie. Et coronauit eū in vasis virtutis. Circūpedes et femoralia et hūerale portauit ei: et cinxit illū tintinnabulis aureis plurimis in gyro. dare sonitū in incēsu suo: auditū facere sonitū in tēplo in memoria filijs gētis sue. Stola sanctam auro: et hīacyntho et purpura. opus textile: vni sapiētis iudicio et veritate p̄diti. Corro cocco opus artificis. gēmis p̄ciosis figuratis in ligatura auri: et ope lapidarij sculptis in memoria: s̄m numerū tribuū israel. Corona aurea sup mitrā eius expressa signo sanctitat; glā honoris et opus virtutis: desiderio oculorū ornata. Sic pulcra añ ip̄m nō fuerūt talia: vsq; ad originē. Nō est indut illa alienigena aliq;: sed tm̄ filij ip̄i soli et nepotes eius p̄ oē tps. Sacrificia ip̄ius cōsummata sunt igni quotidie. Cōpleuit moyses manū eius: et vixit

illū oleo sancto. Factum est illi in testamentū eternū: et semini ei? sicut dies celi fungi sacerdotio: et h̄e laudē: et glorificari p̄lm suū in noie suo. Ip̄m elegit ab oī viuēte. offerre sacrificiū deo: incensum et bonū odorē in memoriaz placare p̄ p̄lo suo. Et dedit illi in p̄ceptis suis potestātē: an testamētis iudicior; docere iacob testimonia: et in lege sua lucē dare israel. Quia p̄tra illū hēterūt alieni: et ppter inuidiā circūdedērūt illū hoies in deserto qui erāt cū dathan et abiron: et cōgregatio chore in iracundia. Vidit dñs deus et nō placuit illi: et cōsumpti sunt in impetu iracūdie. Fecit illis monstra: et cōsumpsit illos in flāma ignis. Et addidit aarō gloriā et dedit illi hereditatē: et primicias frugū terre dimisit illi. Panē ip̄ius in primis parauit in latere: nā et sacrificia dñi edent: q̄ dedit illi et semini ei?. Ceterū inter gentes nō hereditabit: et p̄s nō est illi in gente. Ip̄e est enī p̄s eius et hereditas. Phinees filius eleazar tertiū in gloria imitādo eū in timore dñi et stare in reuerētia gentis: in bonitate et alacritate aīe sue placuit deo israel. Ideo statuit illi testamentū pacis et principē sanctor; et gētis sue. vt sit illi et semini eius sacerdotij dignitas in eternū. Est testamētū dauid regi filio iesse de tribu iuda hereditas ip̄i et semini ei? vt daret sapiāz in cor nīm: iudicare gentē suā in iusticia. ne abolerent bona ip̄or;: et gloriā ip̄or; in gentē eorum eternam fecit.

XLVI

Ortis in bello iesus naue successor moysi in p̄phetis. qui fuit magnus s̄m nomē suū maximus in salutem elector; dei. expugnare insurgētes hostes vt cōsequeret hereditatē israel. Quā gloriā adeptus est in tollendo manū suas: et iactādo p̄tra ciuitates romplexas. Quis añ illū sic restitit. Nam hostes ip̄e dñs p̄cussit. Aut nō in iracundia ei? impeditus est sol: et vna dies facta est quasi duo. Inuocauit altissimū potentem in oppugnādo

Ecclesiasticus

inimicos vndiq; et audiuit illū magnus et sanctus deus. in saxis gradinis virtutis valde fortis. Imperū fecit cōtra gentē hostilē: et in descensu p̄didit p̄trarios vt cognoscāt gētes potentiā eius. qz d̄ deū pugnare nō est facile: et securus est a tergo potētes. Et in diebus moisi mīa; fecit ip̄e et caleph filius iephone: stare p̄tra hostē et p̄hibere gentē a peccatis. et perfringere murmur malitie. Et ip̄i duo p̄stituti a piculo liberati sunt a numero sexcentoz milium peditū inducere illos in hereditatē: in terram q̄ manat lac et mel. Et dedit dñs ip̄i caleph fortitudinē: et vsq; in senectutē p̄manit illi virtus. vt ascenderet in excelsus terre locum: et semē ip̄ius obtinuit hereditatē. Et viderūt oēs filij israel: qz bonū est obsequi sancto deo. Et iudices singuli s̄ro noīe. quoz nō est corruptū cor: qui nō sunt auersi a dño. vt sit memoria illoz in b̄ndictione. Et ossa eoz pullulāt de loco suo: et nomē eoz p̄manet in eternū: p̄manente ad filios illoz sanctoroz viroz gloria. Dilectus a dño deo suo samuel p̄p̄ta dñi: renouauit imperiū: et vixit principes in gēte sua. In lege dñi aggregationē iudicauit: et vidit deū iacob: et in fide sua p̄batus est p̄p̄ta. Et cognitus est in verbis suis fidelis: qz vidit deū lucis. Et inuocauit dñm omnipotentē in oppugnando hostes circūstantes vndiq;: in oblatōe viri inuolati. Et intonuit de celo dñs: et in sonitu magno auditā fecit vocē suā. et contriuit principes tyroz et oēs duces philistinū. Et ante tps̄ finis vite sue et seculi testimoniū p̄buit in cōspectu domini et christi. Pecunias et vsq; ad calciamēta ab oī carne nō accepit: et nō accusauit illū hō. Et post hęc dormiuit et votū fecit regi: et oñdit illi finē vite sue et exaltauit vocē eius de terra in p̄p̄tia delere impietatē gētis. **XLVII**

Post hęc surrexit nathan p̄p̄ta in diebus dauid. Et quasi ad ep̄s separatus a carne: sic dauid a filijs israel. Cū leonibus lusit quasi cum

agnis: et in vrsis similiter fecit sicut in agnis ouitū. In iuuentute sua nunquā nō occidit gigantē: et abstulit obprobriū de gēte. Intollēdo manū in saxo funde deiecit exultationē golie: vbi inuocauit deū omnipotentē. Et dedit in dextera eius tollere hoīem fortē in bello: et exaltare cornu gentis sue. Sic in decē milibus glorificauit eū et laudauit eū in benedictionibus dñi: in offerēdo illi coronā glorie. Contriuit enī inimicos vndiq;: et extirpauit philistinū p̄trarios vsq; in biennū diē. Contriuit cornu ip̄oz vsq; in eternū. In omni ope dedit cōfessionē sancto et excelso in verbo glorie. De oī corde suo laudauit dñm: et dilexit deum q̄ fecit illuz. et dedit illi d̄ inimicos potentiā. Et stare fecit cantores cōtra altare: et in sonu eoz dulces fecit modos. Et dedit in celebrationibus decus et ornauit tpa vsq; ad cōsummationē vite vt laudaret nomē sanctū dñi et amplificarēt mane dei sanctitatē. Chastus purgauit peccata ip̄ius: et exultauit in eternū cornu eius. Et dedit illi testamentū regni et sedē glorie in isrl. Post ip̄m surrexit filius sensatus: et p̄pter illum deiecit omnē potentiā inimicorū: Salomon imperauit in diebus pacis: cui subiecit deus oēs hostes vt cōderet domū in noīe suo et pararet sanctitatē in sempiternū quemadmodū eruditus est in iuuentute sua. Et impletus est quasi flumē sapiā: et terrā reterit aīa sua. Et replesti in cōparationibus enigmata ad insulas longe deuulgatū est nomen tuū: et dilectus es in pace tua. In carilenis et puerbijs et cōparationibus et in interpretationibus imitate sunt terre: et in noīe dñi dei: cui est cognomē deus israel. Collegisti quasi aurichalcū aurū. et vt plumbū cōplesti argentū: et inclinasti femora tua mulieribus. Potestatē habuisti in corpe tuo. Dedisti maculas in gloria tua. et p̄phanasti semē tuū inducere iracundiā ad liberos tuos: et in ceteris stulticiā tuā vt faceres imperiū biptitū et ex effrem impare imperiū dup. De

aut non derelinquet misericordiam suam et non cor-
rumpet nec teletur opera sua: neque proderit a-
stirpe nepotes electi tui: et semen eius quod
diligit dominum non corrumpet. dedit autem re-
liquum iacob et david de ipsa stirpe. Et si-
nem habuit salomon cum patribus suis.
Et dereliquit post se de semine sue gen-
tis stulticiam: et imminuit a prudentia ro-
tam: qui auertit gentem consilio suo. et
hierobam filium nabath qui peccare fecit
israel: et dedit viam peccandi effraim. et plu-
rima redundauerunt peccata ipsorum. Quia
de enim auerterunt illos a terra sua. Et quod
fuit omnes nequitias usque dum peruen-
ret ad illos defensio: et ab omnibus peccatis
liberavit eos.

XLVIII

A surrexit helias propheta quasi
e ignis: et verbum ipsius quasi fa-
cula ardebat. Qui induxit in il-
los famem: et imitantes illum inuidia sua
pauci facti sunt. Non enim poterant sustine-
re precepta domini. Verbo domini continuit celum
et deiecit a se ignem terre. Sic amplifica-
tus est helias in mirabilibus suis. Et quod
propter similiter gloriari tibi: Qui sustuli-
sti mortuum ab inferis de sorte mortis in
verbo domini dei: qui deiecisti reges ad pri-
ciam: et contregisti facile potentiam ipsorum.
et gloriosus de lecto suo. Qui audis in
fina iudicium. et in ore iudicia defensionis.
Qui vngis reges ad penitentiam
et prophetas facis successores post te.
Qui receptus es in turbine ignis in cur-
ru equorum igneorum: quod inscriptus es in iu-
dicijs temporum. lenire iracundiam domini: con-
cilium cor patris ad filium: et restituere
tribus iacob. Beati sunt qui te viderunt et in
amicitia tua decorati sunt. Nam nos vita
viuimus tibi: post mortem autem non erit ta-
le nomen nostrum. Helias qui in turbine
tectus est et in heliseo completus est spi-
ritus eius. In diebus suis non prostravit
principem: et potentia nemo vicit illum.
Nec superavit illum verbum aliquod et mor-
tuum. prophetauit corpus eius. In vita
sua fecit monstra: et in morte mirabilia
operatus est. In omnibus istis non penituit po-
pulus. et non recesserunt a peccatis suis

usque dum abiecti sunt de terra sua: et dis-
si sunt in omnem terram: et relicta est gens pro
pauca et principes in domo david. Quidam
ipsorum fecerunt quod placeret deo: alij autem
multa commiserunt peccata. Ezechias mu-
niuit civitatem suam et induxit in mediu-
m aquam et fodit ferro rupem: et edificauit
aquam puteum. In diebus ipsius ascendit
sennacherib et misit rapsacen. et sustulit
manum suam contra illos: et extulit manum suam
in sion: et superbus factus est potentia sua.
Tunc mora sunt corda manus ipsorum et
voluerunt quasi parturientes mulieres.
Et inuocauerunt dominum misericordem et ex-
pandentes manus suas extulerunt ad ce-
lum: et sanctus dominus deus audiuit cito vo-
cem ipsorum. Non est commemoratus peccatorum
ipsorum: neque dedit illos inimicis suis: sed
purgauit illos in manu esaiie sancti prophete.
Deiecit castra assyriorum: et contulit il-
los angelus domini. Nam fecit ezechias quod
placuit deo: et fortiter iuit in via david
patris sui. quam mandauit illi esaias propheta
magnus et fidelis in conspectu dei. In
diebus ipsius retro rediit sol: et addidit
regi vitam. Spiritu magno vidit vltima
et consolatus est lugentes in sion usque in
sempiternum. Obstitit futura et abscon-
dita antequam euenirent.

XLIX

Emozia iosie in compositione or-
m doris facta: opus pigmentarij
In omni ore quasi mel indulcabit
eius memoria: et ut musica in conuiuio
vini. Ipse est directus diuinitus in pe-
nitentia gentis: et tulit abominaciones im-
pietatis. Et gubernauit ad dominum cor ipsius
et in diebus peccatorum corroborauit pieta-
tem. Preter david et ezechiam et iosiam
omnes peccatum commiserunt: nam reliquerunt
legem altissimi reges iuda: et contempserunt
timorem dei. Dederunt enim regnum
suum alijs: et gloriam suam alienigenis gen-
ti. Incenderunt electam sanctitatis ci-
uitatem: et desertas fecerunt vias ipsius
in manu hieremie. Nam male tracta-
uerunt illum. qui a ventre matris conse-
cratus est propheta: euertere et eruere et
perdere: et iterum edificare et renouare

Ecclesiasticus

Ezechiel qui vidit cōspectū glorie: quā ostendit illi in curru cherubin. Nam cō memoratus est inimicorū in imbr̄: bene facere illis qui oñderūt rectas vias. Et duodecim pphetarū ossa pullulant de loco suo. Nā corroborauerūt iacob: et redemerūt se ī fide virtutis sue. Quō amplificem? corobabel: Nā et ipse quasi fianū in dextera manu israel. Et iesum filiū iosedech. Qui in diebus tuis edificauerūt domū. et exaltauerūt templū sanctū dño: paratū in gloriā sempiternā. Et neemias in memoria multi tps q̄ erexit nobis muros euerfos: et stare fecit portas et seras: q̄ erexit domos nostras. Nemo nat⁹ ē in terra q̄lis enoch nā et ipse receptus est a terra. Et ioseph q̄ natus est hō. panceps fratrū: firmamentū gentis: rector fratrū. stabilimentū ppli: et ossa ipius visitata sunt. et post mortē pphetauerūt. Sed et sem apud hoies gloriā adepti sunt: et sup oēm animam in origine adam.

L
Simon onie fili⁹ sacerdos magnus: q̄ in vita sua sufful sit domū: et in dieb suis corrobora uit templū. Templi etiam altitudo ab ipso fundata est: duplex edificatio et excelsi parietes tēpli. In dieb ipi⁹ emanauerūt putei aquarū: et q̄si mare adimpleri sunt supra modū. Qui curauit gentē suā. et liberauit eā a p̄ditōe. Qui pualuit amplificare ciuitatem. qui adeptus est gloriā in cōuersione gentis. et ingressum domus et atrij amplificauit. Quasi stella matutina ī medio nebule. Et quasi luna plena in dieb suis lucet. Et quasi sol refulgens: sic ille effulgit in templo dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas glorie: et quasi flos rosarū in dieb vernis: et quasi lilia que sunt in transitu aque: et quasi thus redolens in dieb estatis. Quasi ignis effulgens: et thus ardens in igne. Quasi vas auri solidū ornātū oī lapide p̄cioso. Quasi oliua pullulans et cypressus in altitudine se extollens. In accipiendo ipam stolam glorie et vestiri enim in cō

summatione virtutis: in ascensu altaris sancti gloriā dedit sanctitatis amictum. In accipiēdo aut partes de manu sacerdotū et ipse stans iuxta arā. Circa illū corona fratrū: et quasi plantatio cedri in mōre libano: sic circa illū steterunt quasi rami palme et oēs filij aarō in gloria sua. Oblatio aut dñi in manibus ipoz: corā omni sinagoga israel: et cōsummatione fungēs in arā. amplificare oblationē excelsi reg: porrexit manum suā in libatione: et libauit de sanguine v̄ue. Effudit in fundamento altaris odores diuinum excelsio principi. Tūc exclamauerūt filij aaron: an tubis ductilibz sonuerūt. et audita fecerūt vocem magnā ī memoriā corā dño. Tūc oīs pls simul pperauerūt: et ceciderūt in faciē sup terrā adorare dñm deū suū et dari preces oipotenti deo excelsio. Et amplificauerūt psallentes in vocibz suis et in magna domo factus est sonus suauitatis plenus. Et rogauit populū dñm excelsum in p̄ce vsqz dū p̄fectus ē honor dñi: et munus suum p̄fecerunt. Tūc descendens manus suas extulit in omnē generationē filioz israel: dare gloriā deo a labijs suis et in nomine ipius gloriari. Et iterauit orationē suā volēs ostēdere virtutē dei. Et plus orauit deū oñi. qui magna fecit in oī terra q̄ auxit dies nostros a ventre matris nostre: et fecit nobiscū fm suā m̄iaz: det nobis iocunditatē cordis: et fieri p̄ce in dieb nostris in israel p̄ dies sempiternos: credere israel nobiscuz esse dei misericordiā vt liberet nos in dieb suis. Duas gentes odit aīa mea: tertia aut nō est gens quā oderim. Qui sedēt in monte seyr: et philistinim. et stultus populus qui habitat in sychimis. Doctrinam sapie et discipline scripsit in codice isto: iesus filius syrach hierosolimita. q̄ renouauit sapientiā de corde suo. Beatus qui in ista versat bonus. Qui ponit illa in corde suo sapiens erit temp. Si enim hec fecerit ad omnia valebit: quia lux dei vestigiū eius est.

Confitebor tibi dñe rex: et col
 laudabo te deũ saluatore me
 um. Confitebor nomini tuo
 qm̄ adiutor et p̄tector factus
 es mihi: et liberaſti corpus meũ a p̄di
 tione a laqueo lingue inique: et a labijs
 operantiũ mendaciũ: et in cõſpectu altĩ
 tum factus es mihi adiutor. Et libe
 raſti me ſm̄ multitudinẽ miſericordie
 nominis tui a rugientib; p̄paratis ad
 eſcã de manib; querentiũ animã meã
 et de portis tribulationũ q̄ circumdede
 runt me: a p̄ſſura flãme q̄ circumdedit
 me: et in medio ignis nõ ſum eſtuatus
 De altitudine ventris inferi et a lingua
 coinquinata et aperto mendacij. a rege
 iniquo: et a lingua iniuſta. Laudabitur
 q; ad mortẽ aia mea dñm. et v̄ta mea
 appropinquãs erat in inferno deoſum
 Circundederũt me v̄ndiq; et nõ erat
 qui adiuuaret. Reſpiciẽs erã ad adiu
 toriũ hoĩm: et nõ erat. Memorat⁹ ſum
 miſericordie tue dñe: et cooperationis
 tue que a ſeculo ſunt qm̄ eruis ſuſtine
 teſte dñe: et liberaſ eos de manib; gẽ
 tium. Exaltaſti ſup terrã habitationez
 meã: et p̄ morte defluentis deprecatus
 ſum. Inuocaui dñm patre dñi mei vt
 nõ derelinquat me in die tribulationis
 mee: et in tpe ſuperboꝝ ſine adiutorio.
 Laudabo nomẽ tuũ aſſidue et collauda
 bo illud in p̄ſſione: et exaudita eſt ora
 tio mea. Et liberaſti me de p̄ditione et
 eruiſti me de tpe iniquo. Propterea cõ
 fitebor et laudẽ dicã tibi: et benedicam
 noi dñi. Cũ adhuc iunior ſum: priuſq;
 oberrare queſiui ſapientiã palã in orõe
 mea. Ante tempus poſtulabã pro illa:
 et vſq; in nouiſſimis inquirã eã et flo
 rebit tanq; prequorvua. Letatũ eſt cor
 meũ in ea: ambulauit pes meus iter re
 ctum: in iuuentute mea inueſtigabam
 eã. Inclinaui modice aurẽ meã et exce
 pi illã. Multã inueni in meĩpo ſapiã
 et multũ profeci in ea. Danti mihi ſa
 pientiã dabo gloriã. Cõſiliatus ſum

eni vt facerẽ illã: celatus ſum tonus et
 nõ cõfundar. Colluctata ẽ aia mea in
 illa. et in faciendo eã cõfirmatus ſum.
 Manus meas extẽdi in altũ et in ſapia
 eius luxit aia mea: et ignorãtias meas
 illuminauit. Animã meã direxi ad illã
 et in agnitõẽ inueni eam. Poſſedi cũ
 ipa cor ab initio: p̄pter hoc nõ derelin
 quar. Venter meus cõturbatus eſt q;
 rendo illã: p̄pterea bonã poſſidelo poſ
 ſeſſionẽ. Dedit eni mihi dñs linguam
 mercedẽ meã: et in ipa laudabo eũ. Ap
 propiate ad me indocti: et congregatos
 in domũ discipline. Quid adhuc rei ar
 datis: et quid dicitis in hiſ; Anime ve
 ſtre ſitiũt vehementer. Aperui os meũ
 et locut⁹ ſum. Cõparate vobis ſine ar
 gento ſapientiã et collũ veſtrũ ſubijcite
 iugo eius: et ſuſcipiat aia v̄ra disciplinã
 In proximo eſt eni inuenire eã. Vide
 te oculis veſtris q; modicũ laboraui: et
 inueni mihi multã requiẽ. Aſſumite di
 ſciplinã in multo numero argẽti: et co
 pioſum aurum poſſidete in ea. Letetur
 anima veſtra in miſericordia ei⁹: et non
 cõfundemini in laude eius. Opamini
 opus veſtrũ añ tps: et dabit vobis mer
 cedem veſtrã in tpe ſuo.

Explicat liber Eccleſiaſticus
 Incipit oratio Salomonis

Inclinauit ſalomo genua
 ſua in cõſpectu totius eccle
 ſie iſrael. et aperuit man⁹ ſu
 as ad celũ et dixit. Dñe deus
 iſrael nõ eſt filius deus in celo ſurſus: ne
 q; in terra deoſum: q; cuſtodia teſtamẽ
 tum tuũ et miãz pueris tuis euntib; in
 cõſpectu tuo in toto corde: ſeruãſ pue
 ro tuo dauid q̄ locutus es illi. et locut⁹
 es in ore tuo: et in manu tua impleſti
 q̄ſi dies iſte. Et nũc dñe de⁹ iſrael cuſto
 di puero tuo dauid p̄i meo q̄ locut⁹ es
 illi dicẽſ. Nõ deerit tibi vir a facie mea
 ſedens in throno iſrael: veruntamen ſi
 cuſtodierint filij tui legẽ meã: et in p̄ce
 ptis meis ambulẽt ſicut ambulauerũt